

Obec Snežnica

PROGRAM
HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO
ROZVOJA OBCE
SNEŽNICA
NA ROKY 2016 – 2020

Názov	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Snežnica na roky 2016 – 2020
Územné vymedzenie	Obec Snežnica, okres Kysucké Nové Mesto, Žilinský kraj
ÚPN-O schválený	nie
Dátum schválenia PHSR	15. 06. 2016
Dátum platnosti	do 31. 12. 2020
Verzia	1.0
Publikovaný verejne	www.sneznica.sk
Forma spracovania	s pomocou externých expertov
Riadenie procesu spracovania	garant + koordinátor
Obdobie spracovania	marec – máj 2016
Financovanie	z vlastných zdrojov obce

Ekoplán, s.r.o.

plány a projekty pre obce a mestá – územné plány, PHSR, regenerácie sídiel, EIA/SEA

www.eko-plan.sk

Obsah

1. Úvod	5
1.1 Účel programového dokumentu.....	5
1.2 Metodika spracovania a priebeh prác na príprave programového dokumentu.....	7
1.3 Hodnotenie uplatňovanej stratégie a realizovaných projektov.....	10
2. Analytická časť	11
2.1 Analýza vnútorného prostredia	11
2.1.1 Základná charakteristika obce	
2.1.2 História obce	
2.1.3 Obyvateľstvo a demografická situácia	
2.1.4 Trh práce a sociálna situácia	
2.1.5 Hospodárska základňa	
2.1.6 Cestovný ruch, rekreácia a šport	
2.1.7 Občianska vybavenosť	
2.1.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor	
2.1.9 Bývanie a bytový fond	
2.1.10 Dopravná a technická infraštruktúra	
2.1.11 Prírodné podmienky a životné prostredie	
2.1.12 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce	
2.1.13 Analýza pripravovaných projektov	
2.1.14 Analýza silných stránok a slabých stránok územia	
2.2 Analýza vonkajšieho prostredia.....	28
2.2.1 Analýza regionálnych vzťahov a väzieb	
2.2.2 Analýza hlavných vonkajších faktorov rozvoja a ich vplyvu	
2.2.3 Analýza príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia	
2.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia.....	30
2.3.1 SWOT analýza	
2.3.2 STEEP analýza	
2.3.3 Analýza problémov a možných rizík	
2.3.4 Prognóza budúceho vývoja a identifikácia východísk	
3. Strategická časť	37
3.1 Strategická vízia.....	37
3.2 Návrh a opis stratégie.....	37
3.3 Strategické ciele	39
4. Programová časť	41
4.1 Návrh opatrení a aktivít.....	41
4.2 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry...44	
4.3 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť B – Podpora bývania, služieb a podnikania v súlade s princípmi udržateľného rozvoja.....	51

4.4 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť C – Podpora športu, rekreácie, kultúry a identity obce.....	55
5. Realizačná časť	61
5.1 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie	61
5.2 Časový harmonogram realizácie.....	61
5.3 Monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu.....	62
5.4 Komunikačná stratégia k cieľovým skupinám.....	64
5.5 Akčný plán iniciačný.....	65
6. Finančná časť	67
6.1 Finančné zabezpečenie realizácie.....	67
6.2 Finančný plán.....	69
7. Záver	74
8. Prílohy	75
8.1 Zoznam členov pracovnej skupiny.....	75
8.2 Zoznam informačných zdrojov a východiskových dokumentov.....	75
8.3 Zoznam použitých skratiek.....	76

1. Úvod

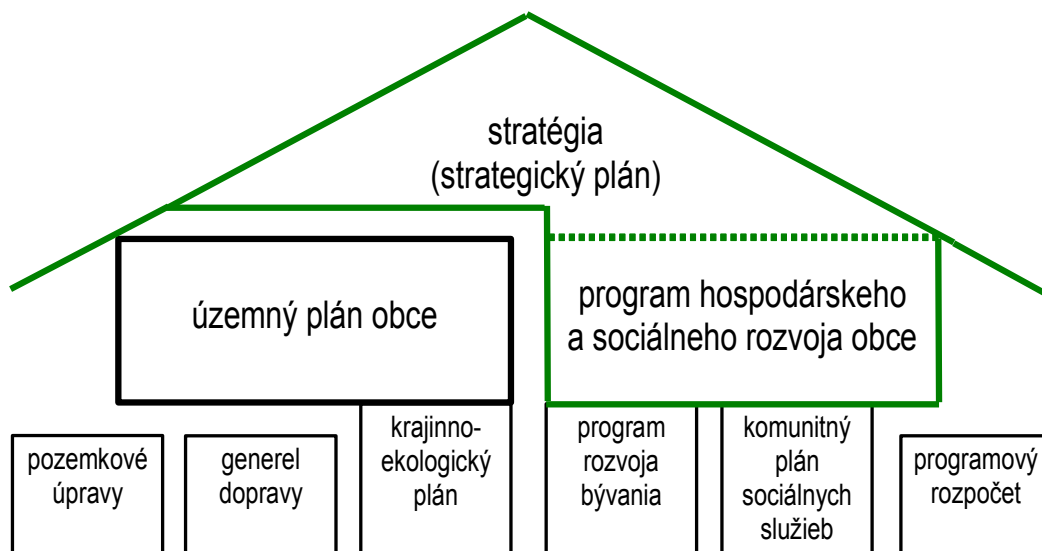
1.1 Účel programového dokumentu

Úlohy a kompetencie obcí pri uskutočňovaní podpory regionálneho rozvoja vyplývajú obciam zo Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky a zo zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení zákona č. 309/2014 Z.z.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej len „program rozvoja“ alebo PHSR) má charakter strategického, t. j. strednodobého až dlhodobého rozvojového dokumentu. Plánovací horizont strategickej časti programu rozvoja obce Snežnica sa ťažiskovo týka programovacieho obdobia 2016-2020, s výhľadovým horizontom do roku 2025.

Program rozvoja je nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáva jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Obec Snežnica vypracovaním programu rozvoja dáva najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj budúcnosť svojich obyvateľov a súčasne tým preberá na seba zodpovednosť za ďalší rozvoj obce. V podobe tohto dokumentu získava nástroj na aktívne riadenie rozvoja, založený na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien. Jasné stanovenie rozvojových priorít umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cieľenej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce ako dokument zastrešujúci rozvojovú politiku na miestnej úrovni

Zdroj: Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013

Program rozvoja je komplexným dokumentom, integrujúcim otázky rozvoja fyzických štruktúr so sociálnymi, ekonomickými a ďalšími aspektmi. Preto jeho úlohou je zastrešovať ostatné plánovacie dokumenty a odvetvové koncepcie spracované na miestnej úrovni. Na rozdiel od územného plánu, ktorý rieši najmä otázky fyzického rozvoja územia (lokalizáciu zástavby a priestorové regulatívy pre stavebný rozvoj, funkčné využitie rozvojových plôch),

program rozvoja sa podrobnejšie zaoberá otázkami ekonomického a sociálneho rozvoja, čím vo vzťahu k územnému plánu plní komplementárnu funkciu.

Aj keď ide o komplexný dokument, jeho cieľom nie je vyčerpávajúco obsiahnuť všetky problémy a nájsť na ne riešenie. Podstatou je z množstva problémov a problémových okruhov identifikovať tie, ktoré sú v danom prostredí kritické. Za účelom dosiahnutia čo najvyššej efektivity a reálnosti cieľov sústreďuje zdroje na niekoľko prioritných cieľov, resp. prioritných oblastí rozvoja.

Dlhší plánovací horizont znamená veľkú mieru neistoty a rizika, ktoré nemožno vopred predvídať s dostatočnou presnosťou. Preto má program rozvoja charakter otvorenej, flexibilnej koncepcie, schopnej reagovať na aktuálne zmeny východiskových podmienok. Aby bol program rozvoja skutočne živým dokumentom, musí byť permanentne aktualizovaný.

Z právneho hľadiska je dokumentom koordinačným, ktorý nemá charakter všeobecne záväzného predpisu. Zámery obsiahnuté v tomto dokumente sú záväzné len pre obstarávateľa v rovine morálneho a politického záväzku, daného schválením dokumentu v obecnom zastupiteľstve. Ostatné fyzické a právnické osoby sú programom viazané len do tej miery, s ktorou sami vyslovili súhlas.

Výlučné kompetencie pri obstarávaní programu má obec a jej výkonné orgány. Na základe Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky, získali obce na úseku regionálneho rozvoja právomoc vypracúvať program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (čl. I., § 2). Obecné zastupiteľstvo program rozvoja schvaľuje, rovnako ako aj aktualizácie tohto dokumentu.

Obsah programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je legislatívne vymedzený Zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov v §8 nasledovne:

(1) Program rozvoja obce vytvorený v partnerstve

- a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifík a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
- c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
- d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a

e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

Vypracovaním tohto dokumentu obec naplňa jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie – princíp programovania. Súčasne tak zvýši svoje šance získať finančnú podporu na realizáciu projektov zo štrukturálnych fondov, keďže obec musí preukázať súlad zamýšľaného projektu s regionálnymi stratégiami i miestnou stratégiou, ktorú reprezentuje program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Pri spracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Snežnica sa prihliadalo na to, aby ciele a opatrenia stanovené v tomto dokumente boli v súlade s nadradenými programovými dokumentmi regionálneho rozvoja – predovšetkým s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja.

Sústava základných programových dokumentov na podporu regionálneho rozvoja v SR

Zdroj: vlastné spracovanie

1.2 Metodika spracovania a priebeh prác na príprave programového dokumentu

Metodika

Súčasťou tohto dokumentu je stručný opis metodiky a procesu tvorby programu rozvoja obce. Cieľom je uľahčiť spravovanie a ďalšiu modifikáciu dokumentu a umožniť lepšie pochopenie princípov strategického plánovania smerom k širšej verejnosti, predovšetkým spolutvorcom a užívateľom plánu. Predpokladá sa, že po ukončení etapy prípravy programu ho jeho užívatelia budú sami prispôbovať meniacim sa podmienkam. Pri rešpektovaní metodických postupov by nemalo dôjsť k narušeniu konzistentnosti myšlienok obsiahnutých v dokumente.

Dokument bol vypracovaný v súlade s platnou Metodikou na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, verzia 1.0. a 2.0. Pri usmerňovaní plánovacieho procesu a spracovaní dokumentu boli aplikované metodické postupy vyvinuté v rámci viacerých výskumných projektov (projekt APVT Metodika tvorby

strategického rozvojového plánu obce) a ďalších domácich a zahraničných metódik strategického plánovania na komunálnej úrovni (p. metodické podklady – kap. 8.2).

Plánovací postup

Proces tvorby programu rozvoja obce tvoria 3 hlavné etapy:

- analýzy
- tvorba stratégie
- operatívne plánovanie (programovanie) – tvorba programovej, realizačnej a finančnej časti

Informácie pre analýzy poskytla obec, ďalšie informácie boli získané priamymi prieskumami v teréne, diskusiami s predstaviteľmi obce. Informácie pre analýzy regionálneho kontextu sme čerpali z rozvojových dokumentov regionálnej úrovne.

Analýzy, podobne ako aj samotná rozvojová stratégia, sa sústreďovali len na rozhodujúce faktory a kľúčové prvky. Preto sú kvalitatívne hodnotenia uprednostnené pred kvantitou vstupných dát. Úlohou analýz je poskytnúť odpoveď na otázku, „kde sa obec v súčasnosti nachádza“.

Ďalším krokom bola syntéza parciálnych analýz použitím štandardnej metódy strategického plánovania – SWOT analýzy. Výsledkom bola strategická diagnostika obce, nevyhnutná pre stanovenie rozvojových cieľov.

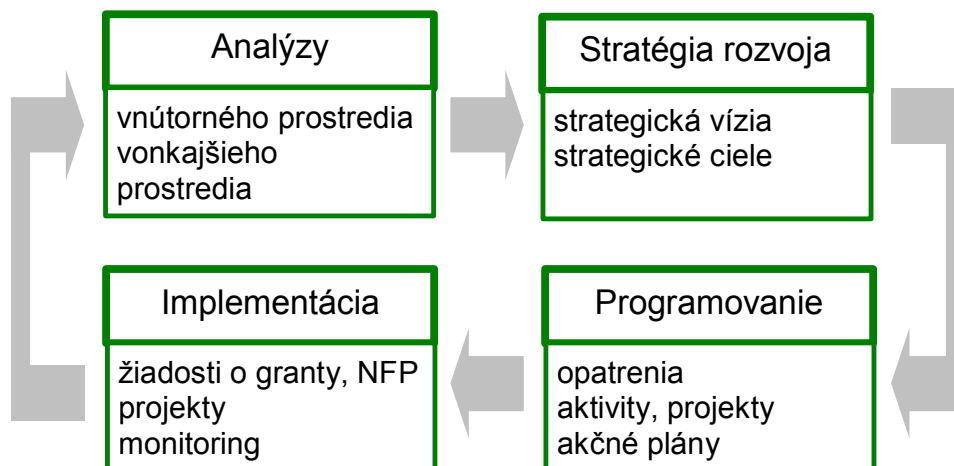
Ďalšou etapou programového dokumentu je tvorba stratégie, pozostávajúca zo strategickej vízie, podrobnejšie definovanej vo forme sústavy strategických cieľov.

Vo fáze operatívneho plánovania (programovania) boli stanovené konkrétne opatrenia, aktivity a rámcové projekty – akčné plány, ktoré majú viesť k naplneniu vízie a dlhodobých cieľov. To znamená, že pokiaľ predmetom stanovenia rozvojovej stratégie bolo zodpovedať otázku „kde chceme byť?“, tak akčné plány majú povedať „ako sa tam dostaneme“.

Harmonogram spracovania PHSR

Termín (2016)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod			■									
Analytická časť			■	■								
Strategická časť				■	■							
Programová časť					■	■						
Realizačná časť						■	■					
Finančná časť							■	■				
Záver								■	■			

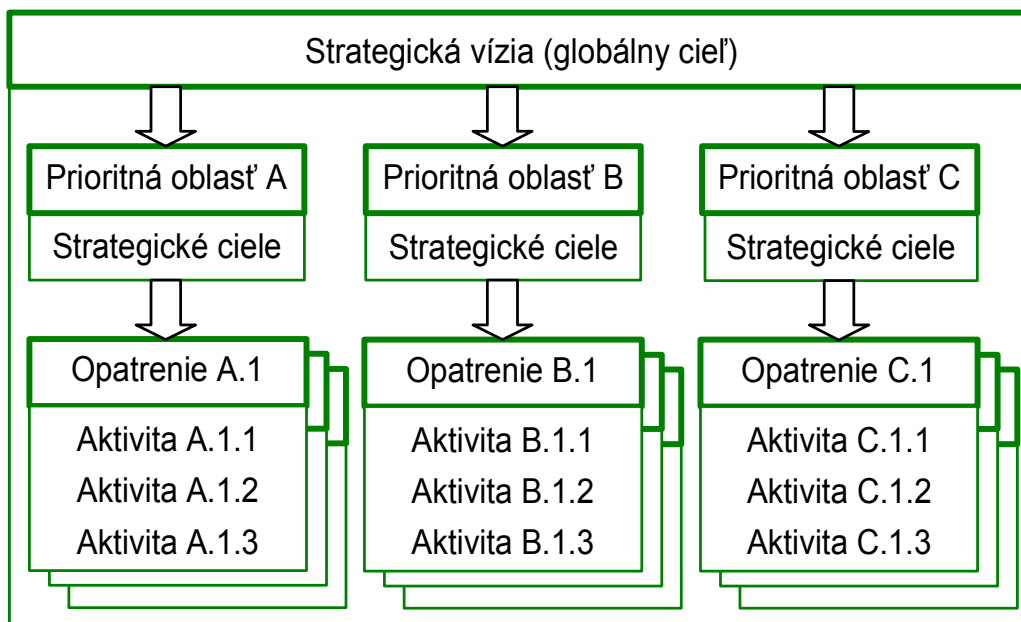
Postup spracovania programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

Zdroj: vlastné spracovanie

Program rozvoja obce má hierarchickú štruktúru, ktorá smeruje od všeobecného ku konkrétnemu, resp. od celkového k špecifickému. Hierarchia začína globálnym cieľom strategickej vízie, pokračuje strategickými cieľmi rozdelenými podľa prioritných oblastí a uzatvára ju sústava opatrení, projektov a aktivít zhrnutých v akčných plánoch. Hierarchické usporiadanie znamená aj rozdielne časové horizonty. Program rozvoja obce je teda integrovaným plánovacím dokumentom (preto sa používa označenie „program“ a nie „plán“) zahŕňajúcim strategickú časť, ktorú tvoria dlhodobějšíe ciele a programovú časť – opatrenia, aktivity a projekty realizovateľné v kratšom období.

Princíp hierarchickej štruktúry programu rozvoja obce

Zdroj: Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013

1.3 Hodnotenie uplatňovanej stratégie a realizovaných projektov

Obec pristupuje koncepčne k usmerňovaniu svojho rozvoja na základe územného plánu obce a programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Doterajší program rozvoja bol vypracovaný v marci 2008.

Z hodnotenia plnenia doterajšieho PHSR obce vyplynulo, že rozvojová stratégia obce je v zásade naďalej aktuálna. V uplynulom období boli čiastočne alebo úplne realizované viaceré kľúčové projekty / aktivity, navrhované v doterajšom PHSR. Okrem toho sa uskutočnili ďalšie investičné projekty, ktoré neboli zahrnuté v návrhu PHSR.

Ex-post hodnotenie doterajšieho PHSR – zoznam realizovaných a čiastočne realizovaných projektov

Č.	Názov aktivity / projektu	Rok začatia	Rok ukonč.	Ukazovateľ (%splnenia)	Náklady v EUR	Zdroje
2.1	Komasácia pozemkov v obci		2013	100%		
2.3	Výstavba nájomných bytových domov			100%		
4.2	Vybudovanie komunikácie Snežnica - Zástranie			100%		
4.3	Výstavba chodníkov			70%		
5.2	Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia materskej školy		2011	100%		
5.3	Výstavba požiarnej zbrojnice		2013	100%		
6.4	Regulácia potoka Snežnica v dolnej časti obce		2010	100%		
6.5	Realizácia protipovodňových opatrení na rieke Snežnica – vybudovanie zdrže		2010	100%		
9.2	Vybudovanie viacúčelového ihriska		2012	100%		
10.1	Informačný portál obce - rozšírenie		2016	100%		

Do nového programu rozvoja bolo z predchádzajúceho dokumentu prevzatých viacero navrhovaných aktivít a projektov, pričom boli modifikované podľa aktuálnej situácie. Výsledný dokument bol z obsahového a procesného hľadiska obstarania prispôsobený záväzným požiadavkám novej metodiky.

2. Analytická časť

Analytická časť pozostáva z komplexnej situačnej analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia. Je štruktúrovaná podľa hlavných oblastí života obce a funkčných subsystémov. Okrem analýz samotnej obce bolo treba väčšiu pozornosť venovať analýzám externého prostredia, s cieľom identifikovať konkurenčné aktivity v regióne i možnosti ďalšej spolupráce s okolitými obcami. Na základe situačnej analýzy bola vypracovaná celková sumarizácia – zhodnotenie súčasného stavu územia.

Pre spracovanie analytickej časti boli okrem informačných zdrojov uvedených v kap. 8.2 použité súbory dát, ktoré poskytla obec a dáta zverejňované Štatistickým úradom SR. Ďalšie informácie boli získané priamymi prieskumami v teréne, miestnym zisťovaním, diskusiami s predstaviteľmi obce. Informácie pre analýzy regionálneho kontextu sme čerpali z rozvojových dokumentov regionálnej úrovne.

Analýzy technického vybavenia, urbanistickej štruktúry a bytového fondu sú v programe rozvoja sumarizované len v skrátenej podobe, vzhľadom k tomu, že technické detaily sú podrobnejšie popísané v aktuálnej územnoplánovacej dokumentácii obce.

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Bývanie	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Školstvo a vzdelávanie	obec	–
Zdravotníctvo	–	–
Sociálna starostlivosť	obec	–
Ekonomická situácia	obec	–
Životné prostredie	MŽP SR	www.enviroportal.sk

2.1 Analýza vnútorného prostredia

2.1.1 Základná charakteristika obce

Obec Snežnica leží v juhozápadnej časti Kysuckých vrchov v pramennej oblasti Snežnice. Pahorkatinnú kruhovitú kotlinu s terasovými políčkami na druhohorných horninách lemujú bradlové tvrdoše. Nesúvislé lesné porasty sú po obvode katastrálneho územia. Katastrálne územie obce má rozlohu 551 ha a nachádza sa v nadmorskej výške 380-882 m n.m., stred obce je vo výške 404 m n.m.

Z hľadiska administratívneho členenia je obec súčasťou okresu Kysucké Nové Mesto a Žilinského kraja. Na základe počtu obyvateľov sa obec Snežnica zaraďuje medzi menšie až stredne veľké obce (998 obyvateľov k 31.12.2014). Susediacimi sídlami sú Oškerda

(miestna časť Kysuckého Nového Mesta) a Zástranie (miestna časť Žiliny). Najbližším mestom je Kysucké Nové Mesto (5 km) a Žilina (11 km).

2.1.2 História obce a pamiatky

Historický vývoj

Obec vznikla okolo polovice 14. storočia. Prvá písomná zmienka o existencii Snežnice je zapísaná v Žilinskej knihe vydanej V. Chaloupeckým v roku 1426 (Sneznycz). V knihe je zmienka o richtárovi obce. Obec patrila do roku 1439 strečnianskemu panstvu a neskôr od roku 1511 k starhradskému panstvu. Dedičné richtárstvo získal v roku 1563 Ján Beňadík (Beňdík) listinou od starhradského panstva, ktorá bola spísaná na základe Žilinského (magdeburského) práva. V roku 1598 bolo v obci 10 domov a mlyn, v roku 1784 34 domov, 35 rodín a 243 obyvateľov. V roku 1850 tu žilo 352 obyvateľov, ktorí žili v drevených domoch. Zaoberali sa drevorubačstvom, chovom oviec, poľnohospodárstvom a drotárstvom.

Kultúrno-historické pamiatky

V obci Snežnica nie sú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu. Je tu niekoľko objektov s pamiatkovou hodnotou:

- zvonica klasicistická z 1. polovice 19. storočia
- potočná radová zástavba ľudových domov

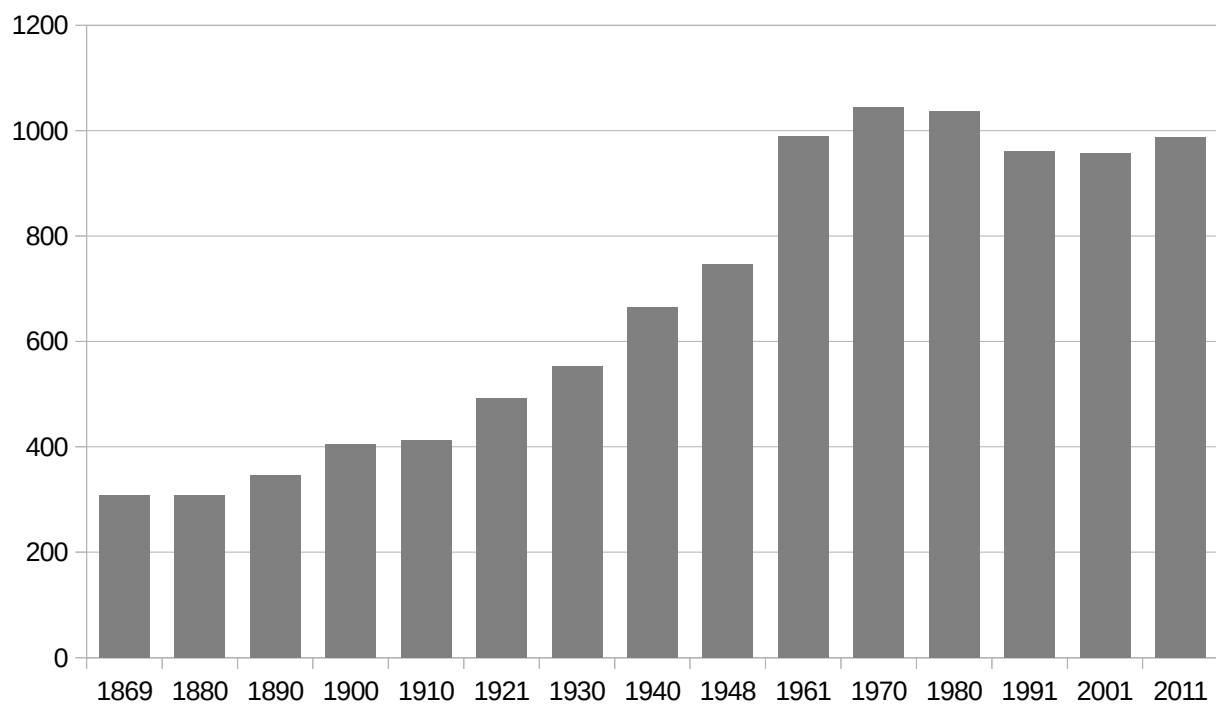
2.1.3 Obyvateľstvo a demografická situácia

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, no sčasti je aj odrazom postavenia obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Obec v minulosti patrila medzi malé obce. Do konca 19. storočia mala len okolo 300 obyvateľov. Od začiatku 20. storočia však začína kontinuálny a veľmi dynamický populačný rast. Do roku 1970 vzrástol počet obyvateľov až na 1044. To predstavuje viac ako 3,3 násobný rast za obdobie 70 rokov. Potom nasledovalo obdobie relatívnej stagnácie. Obyvateľstvo sa za podpory masívnej bytovej výstavby sťahovalo do dynamicky sa rozvíjajúcich priemyselných centier Žiliny, Kysuckého Nového Mesta a ďalších miest. V posledných 10 rokoch počet obyvateľov obce opätovne mierne rastie. Ide hlavne o vplyv suburbanizačných tendencií, keď obyvatelia miest sa sťahujú do okolitých vidieckych obcí. K 31.12. 2014 mala obec Snežnica 988 obyvateľov.

Vývoj počtu obyvateľstva

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	309
1880	308
1890	346
1900	405
1910	413
1921	492
1930	552
1940	664
1948	747
1961	989
1970	1044
1980	1037
1991	960
2001	957
2011	987

Prirodzený a mechanický pohyb obyvateľstva

Rok	narodení	zosnulí	prihlásení	odhlásení	bilancia	Počet obyvateľov k 31.12.
2010	10	12	25	15	+8	1022
2011	17	6	18	10	+19	1002
2012	7	11	6	10	-8	994
2013	17	10	11	12	+6	1000
2014	6	19	15	1	-9	988

V sledovanom období rokov 2010 – 2014 bola bilancia prirodzeného pohybu neutrálna – 57 narodených : 58 zosnulých.

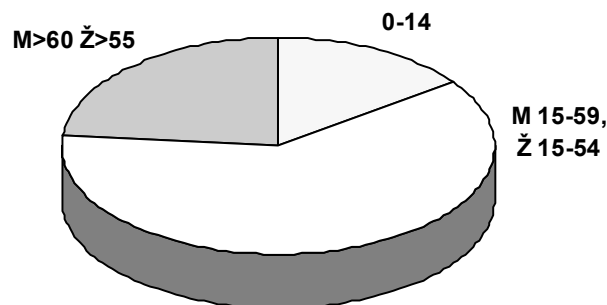
Migračná bilancia bola pozitívna – v sledovanom období sa do obce prisťahovalo 75 obyvateľov, odsťahovalo sa len 48 obyvateľov, t.j. počet prisťahovaných bol výrazne vyšší ako počet odsťahovaných.

V budúcnosti možno počítať s nárastom počtu obyvateľov, ktorý bude pochádzať hlavne z migrácie do obce. Následne možno predpokladať aj zvýšenie natality – vďaka prisťahovaniu mladších vekových skupín obyvateľov vo fertílno-m veku. Naplnenie potenciálu obce získavať nových obyvateľov migráciou však bude závisieť od rozvojovej politiky obce, udržania a zlepšenia kvality života v obci, od situácie na trhu práce v celom regióne, ponuky služieb v obci a kvality infraštruktúry.

Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	987
z toho muži	488
z toho ženy	499
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	174
Počet obyvateľov v produktívnom veku	676
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	137

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011.

Skladba obyvateľov podľa národnosti

Národnosť	slovenská	česká	ukrajinská	iná	nezistená
	946	1	3	0	37

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Obyvateľstvo je slovenskej národnosti. Slováci podľa údajov z roku 2011 tvoria 99,6% obyvateľov (bez zohľadnenia obyvateľov s nezistenou národnosťou).

Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícka cirkev	evanjelická cirkev a.v.	iné	bez vyznania	nezistené
	857	9	12	32	77

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva tiež homogénna. Miera religiozity dosahuje nadpriemerné hodnoty. 94,2% všetkých obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi (bez zohľadnenia obyvateľov s nezisteným vierovyznaním). Iné vierovyznania nie sú významnejšou mierou zastúpené.

Vzdelanostná úroveň obyvateľov

Dosiahnuté vzdelanie	
Základné	173
Učňovské (bez maturity)	170
Stredné odborné (bez maturity)	127
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	43
Úplné stredné odborné (s maturitou)	154
Úplné stredné všeobecné	28
Vyššie odborné	5
Vysokoškolské 1. stupňa (bakalárske)	14
Vysokoškolské 2. stupňa (magisterské)	66
Vysokoškolské 3. stupňa (doktorandské)	1
Bez vzdelania	174
Nezistené	32

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Úroveň dosiahnutého vzdelania obyvateľstva je priemerná. Za uplynulých 10 rokov však vzdelanostná úroveň obyvateľstva zaznamenala podstatné zlepšenie.

2.1.4 Trh práce a sociálna situácia

Hospodárske subjekty pôsobiace na území obce zabezpečujú pre miestne ekonomicky aktívne obyvateľstvo len minimálny počet pracovných miest. Stále pracovné miesta sú v miestnej verejnej správe, v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve, v drobných miestnych podnikateľských prevádzkach. Vo verejných službách obce je niekoľko pracovných miest vo verejnej správe (zamestnanci obecného úradu a vzdelávacích zariadení).

Počet pracovných miest od roku 1989 poklesol najmä v poľnohospodárstve, kde došlo k postupnému útlmu výroby, pri súčasnom raste požiadaviek na zvyšovanie produktivity práce. V súčasnosti nachádza najviac ekonomicky aktívnych obyvateľov pracovné uplatnenie v službách, maloobchode a v priemyselnej výrobe.

Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2011 väčšina obyvateľov pracovala v terciárnom sektore (služby) – 250 obyvateľov a v sekundárnom sektore (priemysel) – 184 obyvateľov. V súčasnosti už je podiel zamestnancov primárneho sektora (poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo) nízky – 10 obyvateľov.

Za prácou mimo obec odchádzalo 417 obyvateľov, čo z počtu ekonomicky aktívnych v roku 2011 predstavovalo až 89%. Cieľovými miestami odchádzky je hlavne Žilina, v menšej miere aj Kysucké Nové Mesto a iné mestá, vrátane ČR.

Vďaka dostatočnej ponuke pracovných príležitostí v Žiline je miera nezamestnanosti pomerne nízka. Odrazom nízkej miery nezamestnanosti je aj nízky počet sociálne odkázaných obyvateľov.

Vysoká miera odchádzky za prácou je však príčinou uvoľňovania sociálnych a psychologických väzieb na miesto bydliska. Výskyt sociálno–patologických javov (krádeží, vandalizmu, neusporiadaného životného štýlu) je minimálny a nepredstavuje závažnejší problém.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	468
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	47,4
- pracujúci (okrem dôchodcov)	411
- pracujúci dôchodcovia	15
- osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	35
- nezamestnaní	39
- študenti	64
- osoby v domácnosti	2
- dôchodcovia	205
- príjemcovia kapitál. príjmov	1
- iná a nezistená	31

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

2.1.5 Hospodárska základňa

K tradičným pracovným činnostiam obyvateľov Kysúc patrilo pestovanie poľnohospodárskych plodín, spracovanie dreva, chov oviec a dobytky, tkáčstvo a drotárstvo. Ťažké životné podmienky v podhorskej dedine, nedostatok pracovných príležitostí a neúroda boli začiatkom 20. storočia príčinou vysťahovalectva do zahraničia a zámoria. Neskôr obyvatelia odchádzali za prácou aj na Ostravsko alebo na sezónne práce do Čiech a na južné Slovensko.

Poľnohospodárska pôda predstavuje v rámci katastrálneho územia obce 48,3% jeho výmery. Zameriava sa na pestovanie zemiakov, obilnín, krmovín. V roku 1960 bolo v Snežnici založené Jednotné roľnícke družstvo (JRD). V roku 1965 JRD prevzali štátne majetky. Časť poľnohospodárskej pôdy v obci obhospodarujú obyvatelia vo forme záhumienkov, časť je využívaná na chov hospodárskych zvierat, zostávajúce plochy nie sú intenzívne obhospodarované. Značnú časť katastrálneho územia pokrývajú lesné porasty – lesy sú na 43,6 % výmery katastrálneho územia. V lesoch hospodári urbariát s viac ako 300 členmi.

Nepoľnohospodársku výrobu reprezentujú len prevádzky drobných výrobných služieb a živnostníci podnikajúci hlavne v oblasti stavebníctva. Kontinuita tradičných remesiel bola v dôsledku prevládnutia moderného životného štýlu prerušená.

Evidencia podnikateľských subjektov obce

Názov podnikateľského subjektu / sídlo	Počet zam.	Prírastok / úbytok zamestn.	Tržby (rok)	Rast pridanej hodnoty (rok)	Záznam z rokovania	Kontakt
K-SILVER, s.r.o.	5	–	–	–	–	–
COOP Jednota - SD	6	–	–	–	–	–
EkoBet, s.r.o.	4	–	–	–	–	–
Drevonet, s.r.o.	2	–	–	–	–	–
AB Metal, s.r.o.	2	–	–	–	–	–
Hostinec pri zvonici	2	–	–	–	–	–

2.1.6 Cestovný ruch, rekreácia a šport

V obci Snežnica nie sú žiadne ubytovacie ani rekreačné zariadenia. V okolí sú vyznačené viaceré pešie turistické trasy, ktoré však územím obce neprechádzajú. Vyznačená je cyklistická trasa Zástranie – Snežnica – Radoľa – Horný Vadičov. V zimnom období sú tu vhodné podmienky pre beh na lyžiach. Lyžiarsky vlek v lokalite Bukovina je dlhodobo mimo prevádzky. V obci je rozšírená chalupárska rekreácia.

Pre športové aktivity obyvateľov obce sa využíva športový areál s futbalovým ihriskom v lokalite Pod Malým Vretenom. Je tu tiež viacúčelové ihrisko.

2.1.7 Občianska vybavenosť

V obci sú zastúpené zariadenia základnej občianskej vybavenosti. Z hľadiska priestorovej lokalizácie sú situované pozdĺž prieťahu cesty III. triedy zastavaným územím obce. Sú rozptýlené v zástavbe a väčšia časť sa sústreďuje v hlavnom uzlovom priestore obce.

Nekomerčnú občiansku vybavenosť reprezentuje obecný úrad, kultúrny dom, obecná knižnica, základná škola, materská škola, požiarna zbrojnica, kostol, cintorín s domom smútku.

Základná škola v obci je plnoorganizovaná, pre 1-9. ročník. Kapacita zariadenia postačuje súčasným potrebám. Navštevujú ju aj deti z Oškerdy, miestnej časti Kysuckého Nového Mesta. V roku 2016 ju navštevovalo 108 žiakov. Kapacita školy aj stavebno-technický stav vyhovujú súčasným požiadavkám.

Materská škola je v samostatnom objekte v areáli základnej školy. V roku 2016 ju navštevovalo 52 detí. V priestoroch MŠ sídli aj školská jedáleň. V posledných rokoch má počet detí v MŠ stúpajúcu tendenciu, počet detí v ZŠ klesá.

Zdravotné stredisko v obci nie je. Obyvatelia navštevujú zdravotnícke zariadenie v Kysuckom Novom Meste, prípadne zariadenia vyššieho významu v Žiline.

Kostol Sedembolestnej Panny Márie je novodobý, vysvätený v roku 1995. V obci je tiež cintorín s domom smútku a historická zvonica z 18. storočia.

Vo viacúčelovej budove kultúrneho domu sa sústreďuje okrem sál a priestorov kultúrneho domu aj obecný úrad, obecná knižnica a pošta so samostatným vstupom. Pre kultúrno-spoločenské aktivity sa využíva veľká sála s kapacitou 170 miest, ďalšie spoločenské priestory a prevádzkové zázemie, ktoré tvorí kuchyňa a hygienické zariadenia.

Sektor komerčných služieb a obchodu v obci je rozvinutý primerane počtu obyvateľov. Zastúpené sú len predajne potravinárskeho tovaru a pohostinské prevádzky. Sú sústredené v centrálnej časti obce, pozdĺž hlavnej ulice. Obyvatelia využívajú aj zariadenia maloobchodu a služieb v okolitých mestách – Žiline a Kysuckom Novom Meste.

V budúcnosti, v dôsledku prisťahovania nových obyvateľov, sa predpokladá postupné rozšírenie trhového priestoru pre ďalšie služby a obchodné prevádzky. Využitie rekreačného potenciálu by pôsobilo ako faktor rozvoja špecifických služieb, najmä v segmente ubytovania a spoločného stravovania.

2.1.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor

Kultúra sa v minulosti do značnej miery prelínala s náboženskými obradmi a s ľudovými tradíciami. V súčasnosti sa z iniciatívy obce a komisie pre sociálne veci, šport a kultúru pravidelne organizujú viaceré podujatia ako napr. oslavy Dňa matiek, Dňa detí, Dňa mužov, súťaž vo varení guláša, uvítanie detí do života, stretnutia so staršími spoluobčanmi, fašiangová zábava, obecný ples a zabíjačka, hasičská súťaž, oslavy významných výročí.

K spoločenskému životu prispievajú kluby vyvíjajúce aktivity v oblasti športu – Obecný športový klub a Mládežnícky športový klub. Pravidelne sú organizované futbalové turnaje. Od roku 2000 sa organizuje Memoriál JUDr. M. Ševčíka, na počesť dlhoročného funkcionára športového klubu. Cez obec vedie pravidelný cyklomaratón Kysuckou vrchovinou.

Kultúrny život obohacujú znovuzaložený ochotnícky divadelný súbor (v r. 2015) a folklórny súbor Snežnické varešky.

V obci je kultúrny dom s dobrými priestorovými podmienkami pre rôzne kultúrno-spoločenské podujatia. V budove je aj obecná knižnica.

Evidencia mimovládnych organizácií obce

Názov subjektu / sídlo / predmet činnosti	Právna forma	IČO	Cieľová skupina	Počet členov	Kontakt
Obecný športový klub	OZ		šport	15	
Mládežnícky športový klub	OZ		šport	35	
Zväz postihnutých civilizačnými chorobami	OZ		postihnutí	35	
ZO – Jednota dôchodcov Snežnica	OZ		dôchodcovia	23	
Dobrovoľný hasičský zbor	OZ		šport	50	

2.1.9 Bývanie a bytový fond

Bývanie je hlavnou funkciou na území obce. Bytový fond tvorí tradičná zástavba rodinných domov, zväčša jednopodlažných. Menšia časť bytového fondu je v bytových domoch.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu až 3,59 a výrazne prevyšuje priemer SR a priemer za okres Kysucké Nové Mesto (3,28). Plošný štandard bytového fondu dosahuje priemerné hodnoty v rámci okresu. Podiel bytov vybavených ústredným kúrením a bytov vybavených kúpeľňou alebo sprch. kútom sa neodchyľuje od okresného priemeru.

Podiel neobývaných bytov predstavuje 10,9% z celkového počtu bytov a je pomerne nízky, podobne ako v celom okrese (11,7%). Hlavnou príčinou neobývanosti je horší stavebnotechnický stav bytového fondu v starších objektoch, ktoré nie sú prispôsobené súčasným štandardom bývania. Tento bytový fond je vhodné rekonštruovať a znovu využiť pre obytné funkcie, prípadne pre rekreačné účely.

Vzhľadom k nadpriemernej obložnosti bytov, nízkemu podielu neobývaných bytov a pozitívnej migračnej bilancii možno aj v budúcnosti očakávať vysoký záujem o novú bytovú výstavbu v obci.

Počet domov a bytov

domy spolu	280
trvale obývané domy	245
z toho rodinné domy	236
z toho bytové domy	2
z toho iné	2
neobývané domy	35
byty spolu	312
trvale obývané byty spolu	278
z toho v rodinných domoch	234
z toho v bytových domoch	25
z toho iné	9
neobývané byty spolu	34

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Domy podľa obdobia výstavby

do roku 1945	1946 – 1990	1991 – 2000	2001 a neskôr
31	180	13	9

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

2.1.10 Dopravná a technická infraštruktúra

Doprava

Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec Snežnica výhodnú polohu v blízkosti multimodálneho dopravného koridoru Žilina – Kysucké Nové Mesto – Čadca – hranica s Poľskom a ČR. Tento koridor tvorí cesta I. triedy č. I/11, železničná trať Žilina – Čadca – hranica s ČR – Ostrava, plánovaná diaľnica D3, ako aj uvažovaná 4. etapa vážskej vodnej cesty.

Zastavané územie samotnej obce leží na ceste III. triedy č. III/2055 Snežnica – Oškerda, s celkovou dĺžkou 4,5 km. Na cestu I. triedy č. I/11 je napojená v Oškerde, miestnej časti Kysuckého Nového Mesta. Intenzita dopravy na ceste je nízka a tvorí ju výlučne cieľová doprava do obce Snežnica. Spojenie s krajským mestom Žilina zabezpečuje cesta I/11, ktorá je súčasťou medzinárodného koridoru E75.

Obcou železničná trať neprechádza. Najbližšia železničná stanica je v Kysuckom Novom Meste na trati č. 127 Žilina – Čadca. Ide o dvojkoľajnú elektrifikovanú trať Žilina – Čadca – hranica s ČR – Ostrava. Najbližšie medzinárodné dopravné letisko sa nachádza v Žiline, v časti Dolný Hričov.

Kostru dopravnej siete obce Snežnica tvorí prieťah cesty III. triedy zastavaným územím obce. Z tejto komunikácie sa odpaľujú niekoľko kratších úsekov miestnych komunikácií s celkovou dĺžkou 7,5 km. Komunikácie sú len čiastočne zokruhované, viaceré sú slepé. Sprístupňujú obytnú zástavbu, zariadenia občianskej vybavenosti. Väčšina týchto komunikácií má nedostatočné šírkové parametre a nevyhovujúcu kvalitu povrchového krytu. Viaceré komunikácie sú nespevnené. V obci je vybudovaných niekoľko mostov a lávok premošťujúcich miestny potok. Spevnená účelová komunikácia do miestnej časti Žiliny – Zástrania je vybudovaná po hranicu katastrálneho územia obce Snežnica.

Chodníky sú vybudované v centrálnej časti obce pozdĺž prieťahu cesty III. triedy zastavaným územím.

Samostatné cyklistické chodníky v obci ani okolí nie sú vybudované. Cyklistická trasa Zástranie – Snežnica – Radoľa – Horný Vadičov je vyznačená po existujúcich komunikáciách a lesných cestách.

Plochy statickej dopravy (parkoviská) sa nachádzajú len pri obecnom úrade a niektorých ďalších zariadeniach občianskej vybavenosti (napr. pri futbalovom ihrisku). Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory komunikácií – rozšírenia asfaltovej plochy vozovky, prípadne zatravnené krajnice. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách.

Verejná hromadná doprava je realizovaná autobusovou dopravou, ktorú zabezpečujú linky SAD Žilina, a.s. Žilina – Snežnica a Kysucké Nové Mesto – Snežnica. V obci sú 4

autobusové zastávky. Celkovo možno spojenie verejnou dopravou hodnotiť ako vyhovujúce. V poslednom období neustále stúpa podiel individuálnej automobilovej dopravy pri dochádzke do zamestnania, za kultúrou a nákupmi. Napriek tomu je udržanie dostatočného počtu spojov dôležité hlavne pre nižšie príjmové skupiny, žiakov, študentov a obyvateľov bez osobného automobilu.

Technická infraštruktúra

V obci Snežnica je vybudovaný verejný vodovod, z ktorého je zásobovaných takmer 100% domácností. Na začiatku 90. rokov 20. storočia sa uskutočnila komplexná rekonštrukcia vodovodu. Súčasťou vodovodného systému sú 2 vodojemy v lokalitách Chotáre a Gáreň. Vodovod je prepojený na skupinový vodovod Nová Bystrica.

Obec Snežnica má vybudovanú splaškovú kanalizáciu, na ktorú je napojených 95% domácností. Čistenie odpadových vôd je v miestnej čistiarni odpadových vôd.

Obec Snežnica je zásobovaná elektrickou energiou odbočkami zo vzdušných vedení VN 22 kV z elektrizačnej siete SSE, a. s. Z kmeňových vedení odbočujú vonkajšie elektrické vedenia prípojkami k transformačným staniciam.

Obec Snežnica je plynofikovaná. Plynofikácia sa uskutočnila v rokoch 1993-94. Na plynovod je napojená väčšina domácností.

Miestna telekomunikačná sieť obce je zabezpečená prevažne vzdušným vedením. Územie je pokryté signálom mobilných operátorov Orange, T-Mobile a O2. Pokrytie internetom je zabezpečované prostredníctvom telekomunikačných operátorov.

V obci je vybudovaný systém miestneho rozhlasu. Prevádzka je zabezpečená cez rozhlasovú ústredňu lokalizovanú v budove obecného úradu. Systém miestneho rozhlasu je v nevyhovujúcom technickom stave. Nedávno bol na verejných priestranstvách inštalovaný kamerový systém.

V uliciach obce je vybudované verejné osvetlenie, ktoré je zastarané a energeticky neefektívne.

Úroveň technickej infraštruktúry možno hodnotiť ako nadpriemernú v porovnaní s okolitými vidieckymi obcami.

2.1.11 Prírodné podmienky a životné prostredie

Prírodné podmienky

Reliéf je členitý, s nadmorskou výškou v rozmedzí od 380 do 882 m n.m. Obec Snežnica sa rozkladá na juhozápadnej časti Kysuckých vrchov v časti Kysucké bradlá.

Na území obce sa uplatňuje najmä silný fluviaálny erózný proces, charakteristický pomerne silnou hĺbkovou eróziou. Takto vznikla hlboká dolina so slabou vyvinutou nivou, preto sa zástavba koncentruje v bezprostrednom okolí toku. Priemerná sklonitosť väčšiny územia

obce sa pohybuje v rozmedzí 6 až 14°, vo vyšších polohách miestami tieto hodnoty prekračuje.

Geologický podklad tvoria kryštallické bridlice (v južnej časti) a treťohorné vápence so štruktúrami amonitov a belemnitov (v severnej časti). Z hľadiska pôdnych typov sa na území obce vyvinuli hlavne kambizeme (hnedé lesné pôdy).

Z hľadiska tvorby povrchového odtoku sa územie nachádza vo vrchovinovej oblasti s režimom odtoku, ktorý zodpovedá dažďovo-snehovému typu, s vysokou vodnosťou v jarnom období (marec – apríl). Najvyššie dlhodobé priemerné mesačné prietoky sú v marci. Najnižšie dlhodobé priemerné mesačné prietoky sú v novembri. Výrazné podružné zvýšenie vodnosti je koncom jesene a začiatkom zimy.

Katastrálne územie spadá do povodia rieky Kysuca. Os riečnej siete tvorí potok Snežnica, ktorý je ľavostranným prítokom Kysuce. Tok s dĺžkou 6,5 km pramení na juhozápadnom svahu Kučerovky v nadmorskej výške 650 m n.m. Preteká Kysuckou vrchovinou a cez bradlové pásmo Kysuckej vrchoviny. Potok v zastavanom území tečie v regulovanom koryte. Polder vybudovaný nad obcou v rámci pozemkových úprav je nefunkčný.

Z hydrogeologického hľadiska je územie málo významné. Horninové prostredie nevytvára podmienky pre vznik vodohospodársky významných zásob podzemných vôd.

Z klimatického hľadiska patrí prevažná časť územia obce do oblasti mierne teplej, okrsku mierne teplého, veľmi vlhkého, vrchovinového. Miestne klimatické pomery sú na území obce ovplyvnené nadmorskou výškou a tvarom reliéfu. Priemerné ročné teploty v severnej časti katastrálneho územia dosahujú 4 – 6 °C, v strednej časti dosahujú 6 – 7 °C a na juhovýchodnom okraji dokonca 7 – 8 °C. Priemerná teplota v júli sa vo vyššie položenej časti pohybuje v rozpätí 14 – 16 °C, v nižšie položenej časti je vyššia: 16 – 18 °C. Priemerná teplota vzduchu v januári dosahuje na väčšine územia –4 až –5 °C, vo vyšších polohách klesá na –5 až –6 °C.

Bezmrazové obdobie trvá v priemere 140 – 160 dní v roku. Obdobie s priemernou dennou teplotou vzduchu nižšou ako 0 °C tu trvá 100 – 120 dní v roku. Približne rovnako dlho trvá na severe územia obce obdobie so snehovou pokrývkou min. 1 cm. Priemerná maximálna výška snehovej pokrývky sa pohybuje na úrovni 50–75 cm.

Z hľadiska zrážkových pomerov je územie obce vlhkou oblasťou. Ročný úhrn zrážok sa podľa priemerných hodnôt na väčšine územia pohybuje na úrovni 800 – 900 mm, pričom množstvo zrážok mierne klesá s nadmorskou výškou. Priemerný mesačný úhrn zrážok v januári dosahuje 50–60 mm (60–70 mm vo vyšších polohách), v júli 80 – 100 mm. Približne 60% zrážok spadne vo vegetačnom období. Maximálny mesačný úhrn zrážok v 50 ročnom rade údajov bol zaznamenaný na úrovni 250-300 mm.

Typickým pre Kysuce je vysoký výskyt inverzných stavov, hmiel. Významnú úlohu tu zohrávajú miestne cirkulačné pomery, orografické podmienky a nadmorská výška. Počas inverzie dochádza k silnejšiemu ochladeniu povrchu zeme v kotlinách a dolinách než vo vyšších polohách. Inverzie vznikajú najmä pri anticyklonálnych situáciách, pri silnom

vyžarovaní v nočných a ranných hodinách. V doline je 80 – 100 dní s hmlou v roku, nižší počet takýchto dní je vo vyšších polohách 600 m (20 – 50 dní).

V danom území prevláda prúdenie vzduchu zo západu, pri povrchu je však vietor výrazne ovplyvnený severozápadno-juhovýchodnou orientáciou údolia. V ročnom chode sú zväčša najveternejšími mesiacmi február a marec, najmenej veterné býva obvykle jesenné obdobie (september).

Potenciálna prirodzená vegetácia, je taká vegetácia, ktorá by sa v území vyvinula bez antropogénneho vplyvu. Na prevažnej časti územia Snežnice sú to karpatské dubovo-hrabové lesy a podhorské bukové lesy. Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, sa od prirodzenej vegetácie podstatne odlišuje. Lesné plochy sa síce zachovali v prevažnej časti katastrálneho územia a len na časti boli nahradené poľnohospodárskou pôdou, druhové zloženie lesa je však v súčasnosti charakteristické monokultúrami smrekových porastov. Z hľadiska drevinovej skladby majú najväčšie zastúpenie ihličnaté dreviny – smrek (52%) a borovica (16%) a z listnatých drevín buk (27%).

Ochrana prírody a krajiny

Územie obce sa nachádza mimo súvislej sústavy chránených území Natura 2000 – nezasahuje do navrhovaných vtáčích území, ani území európskeho významu. Nezasahujú sem žiadne veľkoplošné územia ochrany prírody. Do katastrálneho územia zasahuje prírodná rezervácia (PR) Brodnianka. Vyhlásená bola v roku 1972 na výmere 33,3 ha. Predmetom ochrany je súvislý dubový porast, ktorý tu má jeden z najsevernejších výskytov v SR. Platí tu 5. stupeň ochrany.

Pri kostole sa nachádza chránený strom lipa veľkolistá (S 86), vek stromu sa odhaduje na 300 rokov.

Stav životného prostredia a environmentálne problémy

Z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí okres Kysucké Nové Mesto ani územie obce medzi zaťažené oblasti. Vo väčšine ukazovateľov produkcie znečisťujúcich látok v posledných 20 rokoch k výraznému poklesu. Dôvodom tohto vývoja je ukončenie výroby prevádzok s najväčšou produkciou znečisťujúcich látok a pokračujúca plynofikácia energetických stacionárnych zdrojov. V obci sa po ukončení prevádzky kameňolomu nenachádzajú žiadne veľké ani stredné zdroje znečisťovania ovzdušia.

Obec sa nachádza v pramennej oblasti, z tohto dôvodu je znečistenie povrchových a podzemných vôd nižšie ako na dolných tokoch. Najvyššie znečistenie sa predpokladá na toku potoka Snežnica poniže zastavaného územia obce. Zdrojom znečistenia sú predovšetkým odpadové vody z rodinných domov. Odpadové vody sú tu často likvidované nevhodným spôsobom alebo nelegálne vypúšťané do vodného toku.

Zber a likvidáciu netriedeného komunálneho odpadu je zabezpečovaný na regionálnu skládku odpadu. Obec má zavedený separovaný zber odpadu pre papier, sklo a plasty. Drobný stavebný odpad sa zabezpečuje zberom do veľkých kontajnerov. V obci je zriadený nevyhovujúci zberný dvor. Kompostovanie biologického odpadu funguje v rámci

mikroregiónu formou kompostérov. V obci ani okolí nie sú skládky odpadu ani nelegálne smetiská.

2.1.12 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce

Hospodárenie a rozpočtová situácia obce

Realizáciou koncepcie fiškálnej decentralizácie samospráv sa od roku 2005 výrazne zmenilo financovanie obcí. Reforma priniesla prechod od poskytovania dotácií samospráve zo štátneho rozpočtu k financovaniu kompetencií prostredníctvom daňových príjmov. Nový systém financovania prináša väčšiu voľnosť pri nakladaní s financiami v obecnom rozpočte, no súčasne kladie väčšie nároky na finančné riadenie obce. Pôvodný systém rozdeľovania prostriedkov podľa počtu obyvateľov ako jediného kritéria nahradil systém 4 kritérií pre určenie podielu obce na výnose dane z príjmov (počet obyvateľov s trvalým pobytom v obci, upravený veľkostným koeficientom, počet detí, ktoré v obci chodia do štátnych predškolských a školských zariadení, počet obyvateľov v dôchodkovom veku). Ďalšie zmeny sa týkajú miestnych daní a poplatkov. Obce ďalej získali väčšie právomoci pri určovaní sadzieb dane z nehnuteľností.

Obec hospodári s vyrovnaným, resp. mierne prebytkovým rozpočtom. V roku 2015 boli celkové rozpočtové príjmy vo výške 780 tis. Eur, výdavky 763 tis. Eur. V štruktúre príjmov prevládajú cudzie zdroje (transfery zo štátneho rozpočtu) nad vlastnými zdrojmi (miestne dane a poplatky). Značná časť výdavkov smeruje na zabezpečenie bežnej prevádzky obce, obecného úradu a vzdelávacích zariadení, predovšetkým na pokrytie mzdových nárokov a nákladov na energie.

Vo vlastníctve obce sú niektoré nehnuteľnosti – verejné budovy (KD), vrátane príslušných pozemkov, ďalej komunikácie a mosty, pozemky pod cintorínom, ihriskom, ČOV, na verejných priestranstvách (pri zvonici), lyžiarsky vleč.

Z analýzy vyplýva, že obecný rozpočet poskytuje istý priestor na financovanie rozvojových zámerov. Je však potrebné uchádzať sa aj o získanie externých zdrojov – súkromných investícií, grantov a príspevkov z podporných programov, najmä na realizáciu náročnejších investičných projektov.

Štruktúra a činnosť miestnej samosprávy

Obecné zastupiteľstvo má 9 členov. Schôdze sa konajú spravidla 1x za 2 – 3 mesiace. Ustanovená je funkcia zástupcu starostu a hlavného kontrolóra.

Vo vzťahu k obecnému zastupiteľstvu plnia poradnú viaceré odborné komisie:

- komisia pre stavebníctvo, poľnohospodárstvo a obchod
- komisia pre sociálne veci, šport a kultúru
- komisia pre verejný záujem

Komunikácia s obyvateľmi prebieha zväčša prostredníctvom neformálnych stretnutí. Obec prevádzkuje vysielanie obecného rozhlasu. Má zriadenú internetovú stránku www.sneznica.sk, kde sú zverejnené základné informácie o dianí v obci. V roku 1996 bola pri príležitosti 570 výročia prvej písomnej zmienky o obci vydaná informačná publikácia o obci.

2.1.13 Analýza pripravovaných projektov

V súčasnosti sú projektovo a technicky pripravené viaceré investičné projekty, ktoré uvádzame v nasledujúcom tabuľkovom prehľade.

Analýza stavu projektovej pripravenosti investícií

Názov investície	Oblasť	Rok začatia	Tech. priprav.	Rok ukonč.	Náklady v EUR	Zdroje financ.
Obnova budovy obecného úradu s kultúrnym domom	A.	2015	PD, ŽoNFP		100 000	fondy EÚ

2.1.14 Analýza silných stránok a slabých stránok územia

Hlavné vnútorné faktory rozvoja predstavujú silné stránky a slabé stránky, vyplývajúce z daností územia, vybudovanej lokálnej infraštruktúry. V nasledujúcom prehľade sú tieto faktory zoradené podľa ich vplyvu (vzostupne).

Silné stránky

- kompletne vybudovaná technická infraštruktúra, vrátane kanalizácie
- vzdelávacie zariadenia (ZŠ, MŠ) v obci
- atraktívne prírodné a krajinné prostredie v okolí
- zachovaný vidiecky charakter obce
- oživené folklórne a ochotnícke tradície v obci
- nízka miera priemyselného znečistenia životného prostredia
- priaznivá demografická situácia, vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom veku
- v obci sú základné zariadenia a prevádzky občianskej vybavenosti
- vysoká ekologická stabilita územia a zachovanosť pôvodných ekosystémov
- ukončené pozemkové úpravy (komasácie) v katastri

- priaznivá celková sociálna situácia obyvateľstva, relatívne nízka nezamestnanosť
- aktivita spoločenských organizácií, hlavne v oblasti športu

Slabé stránky

- nevyhovujúci stav viacúčelovej budovy kultúrneho domu
- riziko ohrozenia povodňami (v dôsledku pretrhnutej hrádze poldra na vodnom toku)
- slabá hospodárska základňa obce s minimom pracovných príležitostí
- nedostatočné spektrum zariadení služieb
- chýbajú ubytovacie kapacity pre rekreantov
- znižovanie záujmu obyvateľov o verejné dianie
- absencia zariadenia sociálnych služieb pre seniorov
- nevyhovujúci stav verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu

2.2 Analýza vonkajšieho prostredia

2.2.1 Analýza regionálnych vzťahov a väzieb

Z hľadiska administratívneho členenia patrí obec Snežnica do Žilinského kraja a okresu Kysucké Nové Mesto. V rámci okresu zaujíma polohu na juhozápadnom okraji. Na základe počtu obyvateľov možno obec zaradiť do kategórie stredne veľkých vidieckych obcí. Najbližším mestom je Kysucké Nové Mesto (5 km) a Žilina (11 km).

Katastrálne územie obce má výmeru 551 ha a je kompaktné. Hustota osídlenia dosahuje 181 obyvateľov na km², čo je výrazne nad úrovňou celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²). Susedí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami: Oškerda, Zástranie, Brodno, Radoľa, Teplička nad Váhom, Zádubnie.

Obec Snežnica bola od 70. rokov 20. storočia klasifikovaná ako nestredisková obec a bola súčasťou spádového územia Kysuckého Nového Mesta. Tieto hierarchické väzby pretrvali aj po zrušení strediskovej sústavy osídlenia až do súčasnosti.

V poslednom období sa rozvíja medziobecná spolupráca aj na subregionálnej úrovni. Obec Snežnica je spolu s ďalšími 12 obcami členom miestnej akčnej skupiny MAS Dolné Kysuce, so sídlom v obci Rudina.

2.2.2 Analýza hlavných vonkajších faktorov rozvoja a ich vplyvu

Hlavné vonkajšie faktory rozvoja predstavujú príležitosti a ohrozenia, vyplývajúce z pôsobenia vonkajších síl a vplyvov. V nasledujúcom prehľade sú tieto faktory zoradené podľa ich vplyvu (vzostupne).

Príležitosti

- výhodná poloha obce v regióne s dynamickým ekonomickým rozvojom
- výhodná poloha v blízkosti Žiliny a Kysuckého Nového Mesta
- poloha v blízkosti dôležitého multimodálneho koridoru (železnica, cesta I. triedy, plánovaná diaľnica)
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ na rozvojové projekty
- atraktívne prostredie pre rodinné bývanie
- potenciál krajinného prostredia pre rozvoj rekreácie
- predpoklad pokračovania migračných prírastkov obce
- spolupráca a koordinovaný postup v rámci združenia obcí regiónu (MAS)
- relatívny dostatok pracovných príležitostí v širšom regióne a pokračovanie trendu poklesu počtu nezamestnanosti v obci

- možnosť samozásobenia agrárnymi produktmi pre slabšie sociálne skupiny a v prípade krízových období

Ohrozenia

- nedostatok finančných prostriedkov v obecnom rozpočte na realizáciu väčších rozvojových zámerov
- konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy, zoslabnutie vzájomnej spolupráce obcí
- opúšťanie tradičných modelov a vidieckeho štýlu života, zánik tradícií a folklóru
- realizácia investičných zámerov ohrozujúcich ekologické a rekreačné funkcie územia
- riziko redukcie spojov verejnej dopravy
- ďalší nárast intenzity / podielu individuálnej automobilovej dopravy
- značná administratívna náročnosť / nízka úspešnosť projektov na získanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov
- odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou a s tým súvisiace negatívne sociálne dôsledky
- nízky záujem investorov a podnikateľov o podnikanie v obci
- časté a neprehľadné zmeny legislatívy

2.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia

V tejto podkapitole sú obsiahnuté z predchádzajúcich analýz vyplývajúce závery v podobe syntéz. Sú medzikrokom medzi analýzami a tvorbou stratégie. Ich podstatou je vyhodnotenie a sumarizácia analytického materiálu s cieľom odvodiť z nich kľúčové piliere stratégie, problémové okruhy, ktorým je nutné venovať pozornosť.

Ide o nasledovné syntetizujúce analýzy:

- SWOT analýza (s priradením bodových hodnôt jednotlivým položkám)
- STEEP analýza
- analýza problémov a možných rizík

2.3.1 SWOT analýza

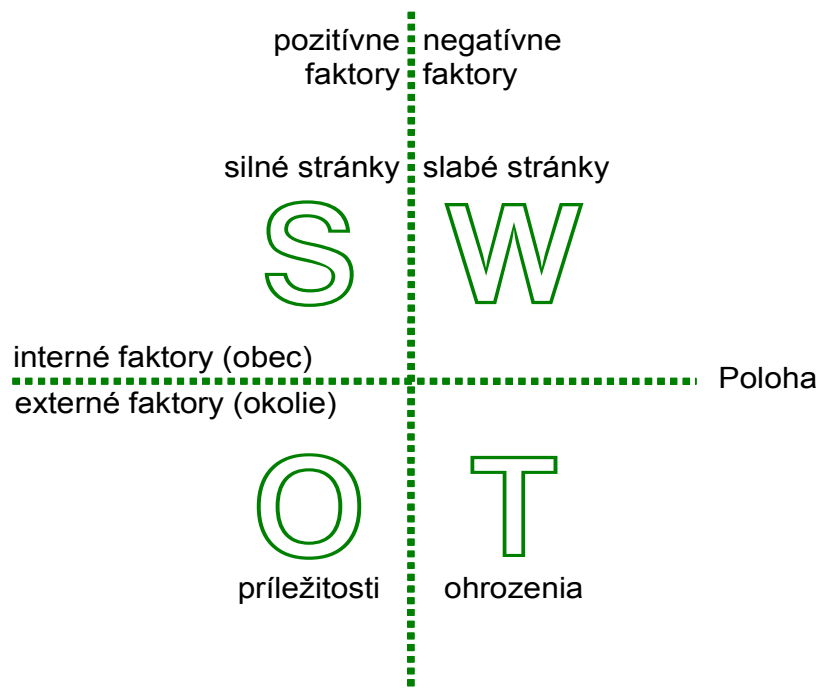
SWOT analýza poskytuje celostný pohľad na situáciu obce – na jej silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja. Na základe SWOT analýzy možno presnejšie definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by zužitkovali najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, na rozvoj ktorých sa treba orientovať. Z tohto dôvodu nie je vhodné jej členenie podľa sektorov.

Okrem analýz stavu daného územia je predmetom záujmu aj okolité prostredie, indukujúce pozitívne alebo negatívne vplyvy. Na základe toho sa SWOT analýza člení na analýzu interného prostredia a analýzu externého prostredia.

Podľa povahy sledovaných javov sa v SWOT analýze rozlišujú pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú faktory indukujúce rozvojové procesy. Negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problémy – disparity.

Jednotlivé položky v SWOT analýze sú vážené, čo znamená, že sú im priradené bodové hodnoty od 1 do 5, ktoré vyjadrujú mieru ich závažnosti. Položky s najvyššími bodovými hodnotami potom predstavujú hlavné faktory rozvoja, resp. kľúčové disparity.

Princíp SWOT analýzy

Zdroj: vlastné spracovanie

Silné stránky (S)

S1 kompletne vybudovaná technická infraštruktúra, vrátane kanalizácie	5
S2 vzdelávacie zariadenia (ZŠ, MŠ) v obci	5
S3 atraktívne prírodné a krajinné prostredie v okolí	4
S4 zachovaný vidiecky charakter obce	4
S5 oživené folklórne a ochotnícke tradície v obci	4
S6 nízka miera priemyselného znečistenia životného prostredia	4
S7 priaznivá demografická situácia, vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom veku	4
S8 v obci sú základné zariadenia a prevádzky občianskej vybavenosti	3
S9 vysoká ekologická stabilita územia a zachovanosť pôvodných ekosystémov	3
S10 ukončené pozemkové úpravy (komasácie) v katastri	3
S11 priaznivá celková sociálna situácia obyvateľstva, relatívne nízka nezamestnanosť	3
S12 aktívna činnosť spoločenských organizácií, hlavne v oblasti športu	1

Slabé stránky (W)

W1 nevyhovujúci stav viacúčelovej budovy kultúrneho domu	5
W2 riziko ohrozenia povodňami (v dôsledku pretrhutej hrádze poldra na vodnom toku)	5
W3 slabá hospodárska základňa obce s minimom pracovných príležitostí	4
W4 nedostatočné spektrum zariadení služieb	3
W5 chýbajú ubytovacie kapacity pre rekreantov	3
W6 znižovanie záujmu obyvateľov o verejné dianie	3
W7 nedostatočné spektrum zariadení služieb	3
W8 chýbajú ubytovacie kapacity pre rekreantov	2
W9 absencia zariadenia sociálnych služieb pre seniorov	2
W10 nevyhovujúci stav verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu	2

Príležitosti (O)

O1 výhodná poloha obce v regióne s dynamickým ekonomickým rozvojom	5
O2 výhodná poloha v blízkosti Žiliny a Kysuckého Nového Mesta	5
O3 poloha v blízkosti dôležitého multimodálneho koridoru (železnica, cesta I. triedy, plánovaná diaľnica)	5
O4 možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ na rozvojové projekty	4
O5 atraktívne prostredie pre rodinné bývanie	4
O6 potenciál krajinného prostredia pre rozvoj rekreácie	3
O7 predpoklad pokračovania migračných prírastkov obce	3
O8 spolupráca a koordinovaný postup v rámci združenia obcí regiónu (MAS)	3
O9 relatívny dostatok pracovných príležitostí v širšom regióne a pokračovanie trendu poklesu počtu nezamestnanosti v obci	2
O10 možnosť samozásobenia agrárnymi produktmi pre slabšie sociálne skupiny a v prípade krízových období	1

Ohrozenia (T)

T1 nedostatok finančných prostriedkov v obecnom rozpočte na realizáciu väčších rozvojových zámerov	5
T2 konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy, zoslabnutie vzájomnej spolupráce obcí	4
T3 opúšťanie tradičných modelov a vidieckeho štýlu života, zánik tradícií a folklóru	4
T4 realizácia investičných zámerov ohrozujúcich ekologické a rekreačné funkcie územia	3
T5 riziko redukcie spojov verejnej dopravy	3
T6 ďalší nárast intenzity / podielu individuálnej automobilovej dopravy	3
T7 značná administratívna náročnosť / nízka úspešnosť projektov na získanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov	3
T8 odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou a s tým súvisiace negatívne sociálne dôsledky	2
T9 nízky záujem investorov a podnikateľov o podnikanie v obci	2
T10 časté a neprehľadné zmeny legislatívy	1

2.3.2 STEEP analýza

STEER analýza je analýzou jednotlivých častí vonkajšieho prostredia, ktoré majú vplyv na daný subjekt, t.j. na obec. Analyzované sú faktory spoločenské – sociálne, demografické, hodnotové (S), technologické (T), ekonomické (E), ekologické (E), politické (P). Podstatou je ujasniť si, ktoré vonkajšie faktory, ktoré obec väčšinou vôbec nemôže ovplyvniť, majú na ňu významný vplyv.

STEER analýza obce

Faktory	
Spoločenské	- demografické zmeny - zmeny postojov a správania populácie - zmeny preferencií zákazníkov
Technologické	- úroveň technológie poskytovateľa - dostupná / využívaná technológia - technológie pre kontakt s verejnosťou
Ekonomické	- nové príležitosti a investori - dodatočné finančné zdroje - vplyv daňovej politiky
Ekologické	- dopady investičných projektov na životné prostredie - environmentálna politika - podpora tvorby a ochrany životného prostredia
Politické	- vládne sektorové politiky - legislatíva - zmeny centrálnej vlády - zmeny vo vedení obce a v samosprávnom orgáne

2.3.3 Analýza problémov a možných rizík

Analýza problémov pomenúva hlavné nedostatky (disparity), na riešenie ktorých sa treba zamerať. Vychádza zo SWOT analýzy a dopĺňa ju o ďalšie faktory, ktoré neboli zaradené medzi slabé stránky a hrozby. Okrem primárneho problému sú predmetom analýzy aj ich následky (súčasný, resp. potenciálny). Výsledky tejto analýzy sú dôležité pre stanovenie prioritných oblastí, ktoré vyžadujú prioritné riešenie a výber vhodných projektov, aktivít a opatrení, ktoré by tieto problémy pomohli eliminovať.

Riziká ďalšieho vývoja, s uvedením zdrojov rizík, dôsledkov a odhadu pravdepodobnosti výskytu, sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Individuálne	nezáujem obyvateľov (potenciálnych užívateľov)	užívatelia	nerealizácia aktivít	50%
Technické	chyby projektovej dokumentácie	PD	dodatočné náklady	10%
	problémy pri verejnom obstarávaní	legislatíva		20%
	poruchovosť systémov	technológia		20%
Ekologické	nedostatočná starostlivosť o zložky krajiny	užívatelia pôdy	degradácia krajiny / výsledkov	30%
Sociálne	medziľudské vzťahy	obyvatelia	nerealizácia aktivít	20%
Ekonomické	nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP, dotácie	externý	nerealizácia projektov / aktivít	70%

Analýza príčin a dôsledkov problémov

Z analýzy problémov vyplýva, že väčšinou nejde o izolované problémy, ale navzájom medzi sebou súvisia, pričom je medzi nimi možné sledovať kauzálne vzťahy, t.j. príčina – dôsledok. Okrem primárneho problému sú teda predmetom analýzy aj ich následky (súčasné, resp. potenciálne).

V prípade daného územia sa objavujú tieto hlavné problémy a ich následky:

- nefunkčná (pretrhnutá) hrádza poldra na vodnom toku → následok: riziko záplav zastavaného územia so značnými škodami na majetku
- chýba ubytovacie a reštauračné zariadenie → následok: obmedzené možnosti rozvoja cestovného ruchu, krátkodobosť pobytu návštevníkov
- minimum pracovných príležitostí v obci → následok: nutnosť dochádzania za prácou, uvoľňovanie sociálnych väzieb obyvateľov na obec a znižovanie súdržnosti miestnej komunity
- nevyhovujúci stav viacúčelovej budovy kultúrneho domu → následok: obmedzené možnosti využitia, vysoká energetická náročnosť objektu
- chýbajú základné služby → následok: nutnosť cestovania za službami
- absencia turistických trás → následok: obmedzené možnosti rozvoja cestovného ruchu
- nevyhovujúci stav niektorých miestnych komunikácií → následok: problém dostupnosti objektov, nižšia atraktivita obce pre prisťahovanie obyvateľov

2.3.4 Prognóza budúceho vývoja a identifikácia výhodísk

Prognóza budúceho vývoja je v neustále sa meniacich podmienkach značne zložitá a v podstate nemožná. Možné je však uvažovať o troch odlišných scenároch rozvoja – optimistickom, pesimistickom a neutrálnom. Navrhnutá stratégia rozvoja je v zásade postavená na optimistickom scenári rozvoja.

Zo SWOT analýzy a z analýzy problémov vyplynuli hlavné faktory rozvoja obce a kľúčové disparity.

V rámci SWOT analýzy silné stránky a príležitosti identifikujú hlavné faktory rozvoja – t.j. **rozvojový potenciál**. Kľúčové disparity, t.j. **limity rozvoja územia** sú výstupom analýzy problémov a podporené sú slabými stránkami a ohrozeniami identifikovanými v SWOT analýze. Tieto faktory predstavujú hlavné východiská pre stanovenie stratégie rozvoja obce. Ťažiskovo by stratégia mala byť orientovaná na maximálne využitie príležitostí a silných stránok.

3. Strategická časť

3.1 Strategická vízia

Stratégiu rozvoja obce Snežnica reprezentuje celková vízia obce naznačujúca ideál rozvoja do budúcnosti. Strategická vízia predstavuje ekvivalent globálneho cieľa. Má podobu motto – výroku opisujúceho ideálny cieľový stav ku koncu výhľadového obdobia (r. 2025). Čiastočne vychádza z vízie doterajšieho PHSR.

Vízia obce Snežnica

„Obec Snežnica bude modernou a životaschopnou obcou s kompletne vybudovanou infraštruktúrou. Dôjde k rozvoju obytnej funkcie, hospodárskej základne i rekreačných aktivít, pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja. Vďaka prisluhovaniu nových obyvateľov si posilní svoju pozíciu v rámci regiónu Dolných Kysúc.“

3.2 Návrh a opis stratégie

Stratégia rozvoja obce Snežnica stavia na silných stránkach a maximálnom využití príležitostí (generická stratégia SO).

Aby obec svoje rozvojové šance čo najlepšie využila a pritom nestratila svoj vidiecky charakter a identitu, je potrebné presadzovať komplexnú a vyváženú stratégiu rozvoja, ktorá bude sledovať prioritné ciele nasledujúcich prioritných oblastí:

- A. Investície do základnej infraštruktúry
- B. Podpora bývania, služieb a podnikania v súlade s princípmi udržateľného rozvoja
- C. Podpora športu, rekreácie, kultúry a identity obce

Naďalej je potrebné zvyšovať štandard infraštruktúry a odstraňovať jej deficity. Kvalitná a všestranne rozvinutá infraštruktúra je základným predpokladom kvality bývania a života v obci. Od nej závisí, či sa obci podarí pritiahnúť nových obyvateľov a či obyvatelia budú ochotní v obci zotrvať. Tento faktor je podstatný aj z hľadiska rozvoja podnikania a cestovného ruchu. Potrebné je odstraňovať menej pálčivé deficity dopravnej infraštruktúry – rekonštrukciu niektorých miestnych komunikácií i lesných ciest v katastri, opravu mostov. Novovytvárané obytné ulice je potrebné v predstihu zabezpečiť obslužnými komunikáciami a kompletnými inžinierskymi sieťami. Z hľadiska technickej infraštruktúry je potrebná hlavne modernizácia miestneho rozhlasu a verejného osvetlenia – so zameraním na zníženie jeho energetickej náročnosti. Potrebné je tiež dobudovanie / oprava niektorých protipovodňových úprav a regulácií. V krátkodobom časovom horizonte bude dôležitým projektom obnova budovy obecného úradu s kultúrnym domom. Investície do výstavby infraštruktúry však vyžadujú značné náklady, z ktorých väčšinu bude možné zrealizovať len pri získaní externých zdrojov zo štátnych dotácií a fondov EÚ. Je preto

potrebné uvažovať aj s alternatívnymi riešeniami v prípade, ak tieto zdroje nebude možné získať.

Obec Snežnica má predpoklady stať sa žiadanou lokalitou pre prisťahovanie obyvateľov a kvalitné rodinné bývanie v atraktívnom prírodnom prostredí. Z hľadiska podpory stavebného rozvoja je vhodné podporovať nielen individuálnu bytovú výstavbu a jej koordinovaný rozvoj, ale aj nájomné bývanie. Výstavbou nájomných bytov ako alternatívy voči individuálnej bytovej výstavbe rodinných domov je možné stabilizovať v obci mladších ekonomicky aktívnych obyvateľov, mladé rodiny.

Životné prostredie v obci ovplyvňujú rôzne negatívne faktory. Prvoradou úlohou je preto osvetovými akciami, ale aj priamym zapojením zvyšovať environmentálne povedomie obyvateľov. Tým by obec mohla priblížiť k cieľu udržateľného rozvoja. S tým súvisí aj potreba zvýšenia podielu triedeného odpadu, k čomu by prispelo zriadenie nového zberného dvora.

V obci je pomerne slabo rozvinutá sféra drobného podnikania. Odporúča sa zväziť motiváciu občanov obce na začatie podnikania, zvlášť v segmente žiadaných služieb a v oblasti agroturistiky. V budúcnosti, vzhľadom na demografický vývoj by sa malo viac pozornosti venovať sociálnym službám pre poproduktívnu zložku obyvateľstva – zriadením domova dôchodcov alebo denného stacionára.

Pre rôzne vekové skupiny obyvateľstva je potrebné zabezpečiť dostatok možností pre spoločenské kontakty – udržiavaním vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrno-spoločenského života, rozšírením cezhraničnej spolupráce s inými obcami. Zvýšenie záujmu obyvateľov o dianie v obci je možné dosiahnuť organizovaním súťažných a športových podujatí, obnovením vydávania obecného časopisu. Živé folklórne a ochotnícke tradície v obci by mohli iniciovať vznik podujatia regionálneho významu - Snežnického festivalu. To by si vyžiadalo aj investície do materiálneho vybavenia – výstavby amfiteátra.

Vzhľad obce je jej vizitkou vo vzťahu k návštevníkom – môže povzbudiť ich záujem o obec, jej históriu a tým predĺžiť ich pobyt v obci a získať od nich viac zdrojov. Aj obyvatelia ocenia, ak obec bude upravená, verejné priestory atraktívne, doplnené typickými prvkami drobnej architektúry – a prejaví sa to väčšou hrdosťou na svoju obec. K tomu by domohlo vybudovanie oddychovej zóny, obnovovanie tradícií a zriadenie expozície tradícií. Z hľadiska rozvoja cestovného ruchu by bolo vhodné vyznačenie nových cyklistických trás a peších turistických trás / náučných chodníkov.

3.3 Strategické ciele

Strategické ciele nemajú charakter „hotových návrhov“, ale reprezentujú istú filozofiu prístupu k riešeniu problémov, ktorú naznačila už strategická vízia. Strategické ciele sú špecifické – t.j. sú viazané na 3 vytypované prioritné oblasti. Prioritné oblasti budú predstavovať hlavné oblasti smerovania finančnej a organizačnej podpory rozvoja.

Hierarchia strategických cieľov a opatrení

Vízia obce Snežnica

„Obec Snežnica bude modernou obcou a životaschopnou s kompletne vybudovanou infraštruktúrou. Dôjde k rozvoju obytnej funkcie, hospodárskej základne i rekreačných aktivít, pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja. Vďaka prisťahovaniu nových obyvateľov si posilní svoju pozíciu v rámci regiónu Dolných Kysúc.“

Prioritná oblasť A		Prioritná oblasť B		Prioritná oblasť C	
Investície do základnej infraštruktúry		Podpora bývania, služieb a podnikania v súlade s princípmi udržateľného rozvoja		Podpora športu, rekreácie, kultúry a identity obce	
Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ
Opatrenie A.1	Opatrenie A.2	Opatrenie B.1	Opatrenie B.2	Opatrenie C.1	Opatrenie C.2
Cieľ	Cieľ	Cieľ		Cieľ	Cieľ
Opatrenie A.3	Opatrenie A.4	Opatrenie B.3		Opatrenie C.3	Opatrenie C.4

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry

Cieľ: Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry

- Opatrenie A.1 Investície do dopravnej infraštruktúry

Cieľ: Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry

- Opatrenie A.2 Investície do technickej infraštruktúry

Cieľ: Zlepšenie protipovodňovej ochrany

- Opatrenie A.3 Investície do protipovodňovej ochrany

Cieľ: Zlepšenie stavu budov vo vlastníctve obce

- Opatrenie A.4 Investície do budov vo vlastníctve obce

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť B – Podpora bývania, služieb a podnikania v súlade s princípmi udržateľného rozvoja

Cieľ: Komplexný a koordinovaný rozvoj bytovej výstavby

- Opatrenie B.1 Podpora stavebného rozvoja obce

Cieľ: Vysoká kvalita životného prostredia

- Opatrenie B.2 Ochrana životného prostredia

Cieľ: Širšia ponuka služieb

- Opatrenie B.3 Nové prevádzky služieb pre obyvateľov

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť C – Podpora športu, rekreácie, kultúry a identity obce

Cieľ: Atraktívne možnosti pre rekreáciu a cestovný ruch

- Opatrenie C.1 Investície do infraštruktúry cestovného ruchu

Cieľ: Pestrý kultúrno-spoločenský život v obci

- Opatrenie C.2 Podpora kultúrno-spoločenského života

Cieľ: Obec s identitou a zachovanými tradíciami

- Opatrenie C.3 Podpora identity obce

4. Programová časť

4.1 Návrh opatrení a aktivít

Programová časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie stratégie na úroveň opatrení a aktivít. Pre každú prioritnú oblasť je navrhnutý súbor konkrétnych **opatrení, aktivít, resp. projektov** smerujúcich k naplneniu rozvojovej stratégie obce, reprezentovanou víziou a strategickými cieľmi. Opatrenia a aktivity dodávajú dlhodobej a abstraktnejšej ponímanej stratégii žiaduci operatívny aspekt tým, že ju transformujú do konkrétnych praktických krokov. Preto sa týkajú kratšieho obdobia, ich plánovací horizont je 3 – 5 rokov. V niektorých prípadoch sa počíta s neskorším začiatkom realizácie (v druhom slede), po splnení istých nevyhnutných podmienok.

Programová časť obsahuje prvky rôzneho druhu a hierarchických úrovní:

- opatrenia – predstavujú vecne príbuzné skupiny aktivít / projektov
- aktivity – sú neinvestičného charakteru, často s predpokladom permanentného priebehu
- projekty – predstavujú investičné akcie prípadne aj komplexné časovo ohraničené akcie neinvestičného charakteru; sú rámcovými projektmi, t.j. nie podrobnými realizačnými projektmi

Ku každej aktivite/projektu je pripojená charakteristika (v podobe tabuľkového formulára), ktorá obsahuje nasledujúce položky:

- stručný opis – zahŕňajúci opis stavu pred realizáciou a opis výstupov / výsledkov, t.j. čo sa má projektom dosiahnuť
- určenie zodpovedného subjektu (garanta), prípadne aj kontaktnej osoby a spolupracujúcich subjektov
- obdobie realizácie
- väzba na cieľ – odôvodnenie prínosu pre obec a pre splnenie strategických cieľov
- prehľad užívateľov – cieľových skupín, ktoré budú profitovať z realizácie projektu / aktivity
- merateľné ukazovatele – v podobe merateľných indikátorov úspešnosti – len ak nie je účelné posudzovať splnenie projektu v zmysle jeho popisu v stanovenom čase
- prehľad rizík – možných ohrození realizácie projektu / aktivity
- špecifikáciu potrebných postupových krokov podmieňujúcich realizáciu - len v prípade zložitejších projektov / aktivít
- odhad nákladov (nemožno zamieňať s presným rozpočtom)
- určenie spôsobu financovania
- ostatné údaje – napr. zmluvné podmienky, poznámky

Tabuľka opatrení, projektov a aktivít podľa prioritných oblastí

Opatrenie	Projekt / Aktivita	Prioritná oblasť
A.1 Investície do dopravnej infraštruktúry	A.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií A.1.2 Vybudovanie obslužných komunikácií v nových stavebných lokalitách A.1.3 Údržba a obnova mostov A.1.4 Rekonštrukcia účelových a lesných ciest A.1.5 Dobudovanie chodníkov	A – Investície do základnej infraštruktúry
A.2 Investície do technickej infraštruktúry	A.2.1 Rekonštrukcia čistiarnie odpadových vôd A.2.2 Rozšírenie inžinierskych sietí do nových stavebných lokalít A.2.3 Rekonštrukcia, modernizácia a rozšírenie miestneho rozhlasu A.2.4 Rozšírenie kamerového systému A.2.5 Modernizácia verejného osvetlenia	
A.3 Investície do protipovodňovej ochrany	A.3.1 Úprava / regulácia koryta potoka A.3.2 Protipovodňové a vodozádržné úpravy	
A.4 Investície do budov vo vlastníctve obce	A.4.1 Obnova budovy obecného úradu s kultúrnym domom	
B.1 Podpora stavebného rozvoja obce	B.1.1 Výstavba nájomných bytov B.1.2 Podpora individuálnej bytovej výstavby B.1.3 Obstaranie územného plánu obce	B – Podpora bývania, služieb a podnikania v súlade s princípmi udržateľného rozvoja
B.2 Ochrana životného prostredia	B.2.1 Zvyšovanie environmentálneho povedomia občanov B.2.2 Zriadenie zberného dvora	
B.3 Nové prevádzky služieb pre obyvateľov	B.3.1 Podpora vzniku nových prevádzok služieb a obchodu B.3.2 Zariadenie sociálnych služieb pre seniorov	
C.1 Investície do infraštruktúry cestovného ruchu	C.1.1 Vyznačenie / vybudovanie cyklotrás C.1.2 Vyznačenie peších turistických trás / náučných chodníkov	C – Podpora športu, rekreácie, kultúry a identity obce
C.2 Podpora kultúrno-spoločenského života	C.2.1 Organizovanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života C.2.2 Organizovanie kultúrneho podujatia regionálneho významu (Snežnický festival) C.2.3 Organizovanie športových podujatí C.2.4 Rozvíjanie cezhraničnej spolupráce C.2.5 Obnovenie vydávania obecného časopisu C.2.6 Doplňenie knižničného fondu	
C.3 Podpora identity obce	C.3.1 Obnovenie tradícií C.3.2 Zriadenie expozície tradícií a remesiel C.3.3 Vybudovanie oddychovej zóny C.3.4 Vybudovanie amfiteátra	

Merateľné ukazovatele

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie merateľných ukazovateľov pre hodnotenie programového dokumentu. Merateľné ukazovatele majú charakter kvantitatívnych indikátorov úspešnosti, definujúcich cieľové hodnoty, ktoré sa majú dosiahnuť.

Z hľadiska monitorovania plnenia jednotlivých aktivít a projektov je potrebné sledovať merateľné ukazovatele výsledku, prípadne, výstupu a dopadu. Ukazovatele výsledku vyjadrujú priamy efekt projektu bezprostredne po ukončení realizácie projektu a merajú bezprostredný následok, ktorý bol vyvolaný výstupom. Za ukazovateľ výstupu možno považovať realizáciu aktivít projektu v stanovenom rozsahu, danom parametrami projektu (opísaný výsledok, náklady, stavebné parametre a pod.). Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, realizované, zriadené. Ukazovatele dopadu vyjadrujú dlhodobý efekt aktivity / projektu, teda príspevok k cieľom, či k potrebám danej cieľovej skupiny.

Pre jednotlivé opatrenia stanovujeme prevažne ukazovatele výsledku. Projekty, pre ktoré nie sú osobitne stanovené merateľné ukazovatele, sa považujú za realizované, ak sa projekt realizuje v plnom rozsahu (100%) – t.j. ide o aplikáciu ukazovateľa výstupu. Naplnenie ukazovateľov výstupu sa uvádza v %.

Tabuľka ukazovateľov výsledkov, dopadov

Označ. opatr.	Názov ukazovateľa	Definícia	Inform. zdroj	Merná jedn.	Východ. hodnota	Cieľová hodnota 2020
A.1.1	Dĺžka rekonštruovaných komunikácií	výsledok	obec	km	–	0,5
A.1.5	Dĺžka vybudovaných chodníkov	výsledok	obec	km	–	0,2
A.2.5	Zníženie energetickej náročnosti verejného osvetlenia	výsledok	obec	%	–	20
B.1.1	Počet nových nájomných bytov	výsledok	obec	počet	–	16
B.2.1	Počet zapojených obyvateľov	výsledok	obec	%	–	50
B.3.1	Počet nových prevádzok služieb a obchodu	výsledok	obec	počet	–	3
C.2.1	Počet podujatí ročne	výsledok	obec	počet	–	5
C.2.2	Počet návštevníkov	výsledok	obec	počet	–	200
C.2.3	Počet podujatí ročne	výsledok	obec	počet	–	2

4.2 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít

Názov	A.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií
Opis - stav pred realizáciou	Niektoré miestne komunikácie sa vyznačujú nevyhovujúcimi technickými parametrami – nerovnosti vozovky, líniové a bodové závady
Opis - výstupy	Komunikácie budú rekonštruované v požadovaných parametroch
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce, podnikatelia, návštevníci
Indikátory monitoringu	dĺžka rekonštruovaných komunikácií: min. 0,5 km
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP
Postup realizácie	1. vypracovanie projektovej dokumentácie a rozpočtu / 2. príprava žiadosti o NFP / 3. výber dodávateľa / 4. realizácia
Náklady	100 000 Eur
Financovanie	obec, fondy EÚ
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania

Názov	A.1.2 Vybudovanie obslužných komunikácií v nových stavebných lokalitách
Opis - stav pred realizáciou	V obci je značný záujem o individuálnu bytovú výstavbu
Opis - výstupy	V nových uliciach sa vybudujú spevnené komunikácie s asfaltovým / betónovým povrchom
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	vlastníci nehnuteľností, obyvatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	50 000 Eur / 100 m
Financovanie	obec, súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–

Názov	A.1.3 Údržba a obnova mostov
Opis - stav pred realizáciou	Stredom zastavaného územia obce preteká potok, premostený viacerými mostami, pričom niektoré sú v nevyhovujúcom technickom stave
Opis - výstupy	Mosty budú udržiavané a podľa potreby rekonštruované
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec, dotácie
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.1.4 Rekonštrukcia účelových a lesných ciest
Opis - stav pred realizáciou	Stav niektorých účelových lesných a poľných ciest je nevyhovujúci
Opis - výstupy	Lesné a poľné cesty budú postupne rekonštruované v požadovaných parametroch (v lokalitách Hony, Pod Vretenom, Pod Polomu...)
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	urbariát, vlastníci pozemkov
Obdobie realizácie	2019 – 2020 (výhľad)
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	vlastníci pozemkov
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie projektovej dokumentácie a rozpočtu / 2. výber dodávateľa / 3. realizácia
Náklady	300 000 Eur
Financovanie	súkromné zdroje, dotácie
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.1.5 Dobudovanie chodníkov
Opis - stav pred realizáciou	V centrálnej zóne obce sú vybudované nové chodníky
Opis - výstupy	Chodníky pre chodcov budú dobudované v ďalších častiach obce, kde je vyššia intenzita dopravy a dovoľujú to priestorové podmienky
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	dĺžka vybudovaných chodníkov: min. 0,2 km
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie projektu s rozpočtom / 2. príprava žiadosti o NFP / 3. výber dodávateľa / 4. realizácia
Náklady	20 000 Eur
Financovanie	obec, fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.2.1 Rekonštrukcia čistiarny odpadových vôd
Opis - stav pred realizáciou	V obci je vybudovaná splašková kanalizácia s čistiarňou odpadových vôd, ktorá vyžaduje rekonštrukciu
Opis - výstupy	Čistiareň odpadových vôd v obci bude dobudovaná / rekonštruovaná podľa aktuálnych kapacitných požiadaviek
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2019 – 2020 (výhľad)
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	200 000 Eur
Financovanie	Environmentálny fond
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.2.2 Rozšírenie inžinierskych sietí do nových stavebných lokalít
Opis - stav pred realizáciou	V obci je značný záujem o individuálnu bytovú výstavbu
Opis - výstupy	V nových uliciach sa vybuduje vodovod, kanalizácia, elektrické rozvody, plynovod, v predstihu pred výstavbou rodinných domov
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	vlastníci pozemkov
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry
Užívatelia	vlastníci nehnuteľností, obyvatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	70 000 Eur / 100 m
Financovanie	obec, súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.2.3 Rekonštrukcia, modernizácia a rozšírenie miestneho rozhlasu
Opis - stav pred realizáciou	Stav miestneho rozhlasu je nevyhovujúci
Opis - výstupy	Uskutoční sa komplexná rekonštrukcia jednotlivých technických objektov systému miestneho rozhlasu
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2018
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	10 000 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.2.4 Rozšírenie kamerového systému
Opis - stav pred realizáciou	V obci je na vybraných priestranstvách inštalovaný kamerový systém
Opis - výstupy	Kamerový systém bude inštalovaný na verejné priestranstvá aj v ďalších častiach obce
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce, podnikatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezískanie dotácie
Postup realizácie	–
Náklady	10 000 Eur
Financovanie	dotácia zo ŠR
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.2.5 Modernizácia verejného osvetlenia
Opis - stav pred realizáciou	Verejné osvetlenie v obci je sčasti zastarané
Opis - výstupy	Uskutoční sa modernizácia verejného osvetlenia v celej obci s ohľadom na zníženie energetickej náročnosti verejného osvetlenia
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2018
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	zníženie energetickej náročnosti verejného osvetlenia o 20%
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	100 000 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.3.1 Úprava / regulácia koryta potoka
Opis - stav pred realizáciou	V rámci projektu pozemkových úprav sa uskutočnila čiastočná regulácia koryta potoka Snežnica
Opis - výstupy	Dokončí sa komplexná regulácia koryta potoka po celej dĺžke zastavaného územia obce, t.j. najmä v dolnej časti obce
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	-
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Zlepšenie protipovodňovej ochrany
Užívatelia	vlastníci nehnuteľností, obyvatelia
Indikátory monitoringu	-
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	-
Náklady	200 000 Eur
Financovanie	obec, dotácie zo ŠR
Zmluvné podmienky	-
Poznámky	-

Názov	A.3.2 Protipovodňové a vodozádržné úpravy
Opis - stav pred realizáciou	Niektoré protipovodňové úpravy, realizované v minulosti, sú nefunkčné
Opis - výstupy	Opravená bude hrádza poldra na toku Snežnica nad obcou. Na ostatných drobných vodných tokoch a vo voľnej krajine budú zrealizované vodozádržné úpravy (úpravy korýt, hrádzky, výsadba vegetácie na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny).
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	SVP, š.p., MP SR
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Zlepšenie protipovodňovej ochrany
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	-
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	-
Náklady	100 000 Eur
Financovanie	štátny rozpočet
Zmluvné podmienky	-
Poznámky	-

Názov	A.4.1 Obnova budovy obecného úradu s kultúrnym domom
Opis - stav pred realizáciou	Stav viacúčelovej budovy obecného úradu s kultúrnym domom je nevyhovujúci
Opis - výstupy	Uskutoční sa komplexná obnova exteriéru aj interiéru, vrátane zateplenia objektu
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu budov vo vlastníctve obce
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezískanie NFP
Postup realizácie	–
Náklady	100 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	podľa výsledku VO
Poznámky	–

4.3 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť B – Podpora bývania, služieb a podnikania v súlade s princípmi udržateľného rozvoja

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít

Názov	B.1.1 Výstavba a rekonštrukcia nájomných bytov
Opis - stav pred realizáciou	V obci je vysoký dopyt po nájomnom bývaní
Opis - výstupy	Pre skupiny obyvateľov, ktoré nedisponujú dostatočným kapitálom na kúpu bytu, vznikne výstavbou nájomných bytov alternatíva voči IBV, ktorá je dostupná len pre vyššie príjmové skupiny. Takto je možné stabilizovať v obci mladších ekonomicky aktívnych obyvateľov.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Komplexný a koordinovaný rozvoj bytovej výstavby
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	počet nových nájomných bytov: min. 16
Riziká	nezískanie úveru
Postup realizácie	–
Náklady	200 000 Eur
Financovanie	úver ŠFRB
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.1.2 Podpora individuálnej bytovej výstavby
Opis - stav pred realizáciou	V obci rastie záujem individuálnych stavebníkov o výstavbu rodinných domov
Opis - výstupy	Pre výstavbu rodinných domov budú pripravené stavebné pozemky vo vhodných lokalitách (napr. Pod Brodencom, Humnište – Zábreh, Pod Vretenom, Za Humnami)
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Komplexný a koordinovaný rozvoj bytovej výstavby
Užívatelia	obyvatelia obce, vlastníci pozemkov, individuálni stavebníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	vlastnícke vzťahy
Postup realizácie	–
Náklady	–
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–

Názov	B.1.3 Obstaranie územného plánu obce
Opis - stav pred realizáciou	V obci je vysoký záujem o individuálnu bytovú výstavbu. Bez územného plánu hrozí riziko nekoncepčnosti rozvoja.
Opis - výstupy	Výsledkom bude schválený územný plán obce
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Komplexný a koordinovaný rozvoj bytovej výstavby
Užívatelia	obec, vlastníci pozemkov
Indikátory monitoringu	–
Riziká	–
Postup realizácie	1. prípravné práce / 2. spracovanie a prerokovanie zadania / 3. spracovanie a prerokovanie návrhu / 4. schválenie územného plánu
Náklady	17 000 Eur
Financovanie	obec, dotácia zo ŠR
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.2.1 Zvyšovanie environmentálneho povedomia občanov
Opis - stav pred realizáciou	Environmentálne povedomie obyvateľov je vo všeobecnosti nízke
Opis - výstupy	Obec bude vyvíjať úsilie na zvýšenie environmentálneho povedomia osvetovými akciami a hlavne motivovaním a aktívnym zapojením obyvateľov do akcií spoločného upratovania a skrášľovania obce, čistenia verejných priestranstiev, výsadby zelene a starostlivosti o zeleň
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Vysoká kvalita životného prostredia
Užívatelia	obyvatelia
Indikátory monitoringu	počet zapojených obyvateľov: min. 50
Riziká	nízky záujem obyvateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec, dotácie
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.2.2 Zriadenie zberného dvora
Opis - stav pred realizáciou	V obci je nevyhovujúci zberný dvor
Opis - výstupy	V obci bude zriadený riadny zberný dvor vyhovujúci požiadavkám aktuálnej legislatívy za účelom separovania zložiek odpadu
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Vysoká kvalita životného prostredia
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezískanie dotácie
Postup realizácie	–
Náklady	30 000 Eur
Financovanie	Environmentálny fond
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.3.1 Podpora vzniku nových prevádzok služieb a obchodu
Opis - stav pred realizáciou	V obci je len málo prevádzok maloobchodu a služieb pre obyvateľstvo
Opis - výstupy	Zavedie sa systém motivácie občanov obce na začatie podnikania, zvlášť v segmente maloobchodných prevádzok a služieb pre obyvateľstvo i služieb v oblasti rekreácie – napr. penziónu, reštaurácie. Možné nástroje motivácie: oslovenie potenciálnych podnikateľov, podpora propagácie a pod.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Širšia ponuka služieb
Užívatelia	podnikatelia, obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	počet nových prevádzok služieb a obchodu: min. 3
Riziká	nezáujem podnikateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

B.3.2 Zariadenie sociálnych služieb pre seniorov	
Názov	B.3.2 Zariadenie sociálnych služieb pre seniorov
Opis - stav pred realizáciou	V obci nie je zariadenie poskytujúce sociálne služby pre seniorov
Opis - výstupy	Vybuduje sa zariadenie sociálnych služieb pre seniorov – domov dôchodcov alebo denný stacionár s kapacitou cca 25 miest
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	VÚC
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Širšia ponuka služieb
Užívatelia	obyvatelia obce – seniori
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezískanie NFP
Postup realizácie	1. aktualizácia projektu s rozpočtom / 2. príprava žiadosti o NFP / 3. výber dodávateľa / 4. realizácia
Náklady	500 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ, úver
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

4.4 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť C – Podpora športu, rekreácie, kultúry a identity obce

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít

Názov	C.1.1 Vyznačenie / vybudovanie cyklotrás
Opis - stav pred realizáciou	V katastrálnom území je prevažne po lesných cestách vyznačená cyklotrasa
Opis - výstupy	Vyznačia sa ďalšie cyklistické trasy a vytvorí sa jednotné značenie trás
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Atraktívne možnosti pre rekreáciu a cestovný ruch
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	5 000 Eur
Financovanie	obec, dotácia
Zmluvné podmienky	–

Názov	C.1.2 Vyznačenie peších turistických trás / náučných chodníkov
Opis - stav pred realizáciou	V katastrálnom území obce nie sú vyznačené žiadne pešie turistické chodníky
Opis - výstupy	Vyznačené budú atraktívne pešie turistické trasy, prípadne náučné chodníky, zabezpečujúce napojenie na existujúce turistické trasy – napr. do obce Zástranie, na vrch Veľký Klin, resp. napojenie na zelenú trasu Radoľa – Pod Kučerovkou
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2018
Väzba na cieľ	Atraktívne možnosti pre rekreáciu a cestovný ruch
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec, dotácia
Zmluvné podmienky	–

Názov	C.2.1 Organizovanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života
Opis - stav pred realizáciou	Obec pravidelne organizuje rôzne kultúrno-spoločenské podujatia menšieho rozsahu
Opis - výstupy	Každoročne bude zostavovaný pestrý a vyvážený program kultúrnych a spoločenských podujatí s ohľadom na záujmy rôznych cieľových a vekových skupín obyvateľov. Potrebné je udržanie a podporovanie tradičných a osvedčených aktivít, pri každoročnej inovácii a obmene niektorých podujatí.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	spoločenské organizácie, komisia pre sociálne veci, šport a kultúru
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Pestrý kultúrno-spoločenský život v obci
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	počet podujatí ročne: min. 5
Riziká	nízky záujem obyvateľov
Postup realizácie	–
Náklady	2000 Eur ročne
Financovanie	obec, granty, sponzori
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.2.2 Organizovanie kultúrneho podujatia regionálneho významu (Snežnický festival)
Opis - stav pred realizáciou	V obci sa podarilo oživiť folklórne tradície – pôsobí tu ochotnícky súbor i folklórny súbor
Opis - výstupy	V nadväznosti na živé folklórne tradície bude obec organizovať väčšie podujatie regionálneho významu – Snežnický festival
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	spoločenské organizácie, komisia pre sociálne veci, šport a kultúru
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Pestrý kultúrno-spoločenský život v obci
Užívatelia	návštevníci, obyvatelia
Indikátory monitoringu	počet návštevníkov: min. 200
Riziká	nízky záujem návštevníkov
Postup realizácie	–
Náklady	5000 Eur ročne
Financovanie	obec, granty, sponzori
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.2.3 Organizovanie športových podujatí
Opis - stav pred realizáciou	Obec pravidelne organizuje športové podujatia
Opis - výstupy	Obec v spolupráci s OŠK, MŠK bude pokračovať v organizovaní športových podujatí, pri obohatení ponuky, zavedení rôznych súťažných podujatí a pod.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	OŠK, MŠK
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Pestrý kultúrno-spoločenský život v obci
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	počet podujatí ročne: min. 2
Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Náklady	2000 Eur ročne
Financovanie	obec, granty, sponzori
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.2.4 Rozvíjanie cezhraničnej spolupráce
Opis - stav pred realizáciou	Obec nemá nadviazanú cezhraničnú spoluprácu
Opis - výstupy	Obec nadviaže cezhraničnú spoluprácu s obcou v ČR, prípadne v Poľsku
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	spoločenské organizácie
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Pestrý kultúrno-spoločenský život v obci
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec, fondy EÚ (Interreg)
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.2.5 Obnovenie vydávania obecného časopisu
Opis - stav pred realizáciou	Pre komunikáciu s verejnosťou sa využíva miestny rozhlas a webstránka
Opis - výstupy	Obec obnoví periodické vydávanie informačno-záujmového časopisu s informáciami o dianí v obci
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016
Väzba na cieľ	Pestrý kultúrno-spoločenský život v obci
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nízky záujem
Postup realizácie	–
Náklady	500 Eur ročne
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.2.6 Doplnenie knižničného fondu
Opis - stav pred realizáciou	V objekte kultúrneho domu je aj obecná knižnica
Opis - výstupy	Knižničný fond bude postupne dopĺňaný o nové tituly, s možnosťou organizovania sprievodných akcií (besied a pod.)
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015 – 2020
Väzba na cieľ	Pestrý kultúrno-spoločenský život v obci
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nízky záujem
Postup realizácie	–
Náklady	500 Eur ročne
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.3.1 Obnovenie tradícií
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Obec sa bude usilovať o oživenie ďalších tradícií, nielen v oblasti folklóru, ale napr. aj ľudových remesiel
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	obyvatelia
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Obec s identitou a zachovanými tradíciami
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.3.2 Zriadenie expozície tradícií a remesiel
Opis - stav pred realizáciou	V obci nie je expozícia tradícií
Opis - výstupy	Expozícia tradícií a tradičných remesiel bude zriadená v tradičnom ľudovom dome (prípadne v rámci kultúrneho domu) v podobe vlastivednej expozície, prístupnej návštevníkom, žiakom ZŠ
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	obyvatelia
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Obec s identitou a zachovanými tradíciami
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	10 000 Eur
Financovanie	obec, dotácie, sponzori
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.3.3 Vybudovanie oddychovej zóny
Opis - stav pred realizáciou	V obci chýba oddychová zóna
Opis - výstupy	Na vhodnom mieste v obci bude vybudovaná oddychová zóna so zeleňou, lavičkami a ďalším urbanistickým mobiliárom, prípadne aj s detskými atrakciami. Oddychová zóna sa stane jedným z pilierov identity obce
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2018
Väzba na cieľ	Obec s identitou a zachovanými tradíciami
Užívatelia	obyvatelia obce, deti
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP
Postup realizácie	–
Náklady	50 000 Eur
Financovanie	obec, fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.3.4 Vybudovanie amfiteátra
Opis - stav pred realizáciou	V obci nie je vhodné priestranstvo / zariadenie pre organizovanie väčších kultúrnych podujatí
Opis - výstupy	Na vhodnom priestranstve (napr. vo väzbe na športový areál) bude vybudovaný amfiteáter slúžiaci pre kultúrno-spoločenské podujatia (plánovaný festival)
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2019 – 2020
Väzba na cieľ	Obec s identitou a zachovanými tradíciami
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP
Postup realizácie	–
Náklady	50 000 Eur
Financovanie	obec, fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

5. Realizačná časť

Realizačná časť programu rozvoja nadväzuje na programovú časť a spolu s finančnou časťou predstavujú implementačnú časť programového dokumentu. Obsahuje opis organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie, opis komunikačnej stratégie vo vzťahu k jednotlivým cieľovým skupinám, opis systému monitorovania a hodnotenia plnenia programového dokumentu vo väzbe na merateľné ukazovatele stanovené v programovej časti. Ďalej obsahuje návrh iniciačného akčného plánu na najbližšie obdobie – I. etapu realizácie.

5.1 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie

Organizačné zabezpečenie realizácie jednotlivých projektov a aktivít je určené v programovej časti. Osobitne pre každý projekt / aktivitu je určený zodpovedný subjekt – tzv. garant, prípadne aj spolupracujúce subjekty. Vo väčšine prípadov je ako zodpovedný subjekt určená obec.

Obec vykonáva svoje činnosti prostredníctvom svojich orgánov. Najvyšším orgánom je obecné zastupiteľstvo, ktoré môže zriaďovať ako svoje poradné orgány odborné komisie. Vo vzťahu k PHSR je obecné zastupiteľstvo kompetentným orgánom na jeho schvaľovanie. Najvyšším výkonným orgánom a predstaviteľom obce je starosta. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom vyhradené obecnému zastupiteľstvu. Obecný úrad a jeho organizačné zložky organizačne a administratívne zabezpečujú fungovanie obce.

Pri zabezpečení realizácie, ako aj monitorovania a hodnotenia programového dokumentu, bude mať rozhodujúce kompetencie pracovná skupina, pozostávajúca zo zástupcov obce, samosprávy, občanov a expertov. Predmetom jej činnosti bude podnikať kroky smerujúce k realizácii projektov, pripravovať projekty a koordinovať aktivity účastníkov rozvojového procesu. Jej úlohou nebude priamo realizovať jednotlivé projekty a opatrenia, ale koordinovať ich prípravu a súvisiace plánovacie procesy. Avšak vzhľadom k skutočnosti, že väčšinu projektov bude realizovať obec, možno predpokladať personálne prekrývanie činností administratívnych štruktúr miestnej samosprávy a pracovnej skupiny.

5.2 Časový harmonogram realizácie

Pre jednotlivé aktivity a projekty sú definované približné obdobia realizácie – tzv. etapy. Časový harmonogram realizácie rozlišuje 2 etapy a výhľadové obdobie:

- I. etapa (2016 – 2018)
- II. etapa (2019 – 2020)

- výhľad (po roku 2020)

Etapy, resp. obdobia realizácie, sú uvedené v opise jednotlivých aktivít / projektov v programovej časti. Pre I. etapu je vypracovaný podrobný akčný plán.

5.3 Monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu

Systém monitorovania a hodnotenia

Systém monitorovania spočíva v sledovaní zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov). Súčasne je potrebné hodnotiť plnenie opatrení, aktivít a projektov stanovených v akčnom pláne. Tieto úlohy bude vykonávať pracovná skupina zodpovedná za implementáciu. Pre hodnotenie sú stanovené kritériá podľa nasledujúcej tabuľky.

Kritéria hodnotenia PHSR

P. č.	Skupina kritérií / kritérium	Váha kritéria	Rozsah bodového hodnotenia	Poznámka
1.	Obsah dokumentu	neurčené	0-4	–
2.	Väzby dokumentu na iné strategické dokumenty na miestnej, regionálnej a národnej úrovni	neurčené	0-4	–
3.	Súlad navrhovanej stratégie s potenciálom územia/zdrojmi	neurčené	0-4	–
4.	Postupy hodnotenia a monitorovania	neurčené	0-4	–
5.	Zrozumiteľnosť dokumentu	neurčené	0-4	–
6.	Iné		0-4	–
Spolu				

Pracovná skupina by sa mala schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok. Na stretnutí by sa zhodnotilo plnenie plánu, doterajší postup realizácie a prediskutovali a odsúhlasili prípadné zmeny.

Výstupom hodnotenia je hodnotiaca správa za príslušný kalendárny rok, ktorá zhodnotí pokrok k dosiahnutiu stanovených cieľov. Plán priebežných hodnotení je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Pre každý kalendárny rok, vo väzbe na prípravu rozpočtu a zasadnutie pracovnej skupiny, odporúčame aktualizovať, resp. pripraviť akčný plán, ktorý pre jednotlivé aktivity a projekty podrobne definuje úlohy a postupové kroky potrebné pre ich realizáciu v danom roku.

Podkladom pre monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu sú merateľné ukazovatele, ktoré sú priradené každej aktivite / projektu v programovej časti.

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2014 - 2020

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania / periodicita
Strategické hodnotenie	2018 (po ukonč. I. etapy)	- podľa rozhodnutia obce / vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	-	- v prípade zmenených skutočností
Tematické hodnotenie časti PHSR	2017	- téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci rok - kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		- pri značnom odklone od stanovených cieľov a hodnôt ukazovateľov - pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti		- na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Z procesu monitorovania a hodnotenia je potrebné vyhotoviť záznam a monitorovaciu správu. Rovnako sa vyhotovuje správa aj z verejného prerokovania PHSR a z prerokovania jeho aktualizácie – podľa vzoru v tabuľke.

Vzor záznamu z verejného prerokovania PHSR

Zápis o prerokovaní PHSR

Termín pripomienkovania:

Pripomienka č. 1

Text pripomienky:

Pripomienka sa týka časti dokumentu: programová časť

Zaslal: OZ

Zdôvodnenie:

Vyjadrenie samosprávneho orgánu: pripomienky akceptujeme

Zdôvodnenie samosprávneho orgánu:

.....

Počet pripomienok: celkový počet: akceptované:

Zápis spracoval: dňa:

Aktualizácia programového dokumentu

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce má charakter otvoreného dokumentu, ktorý sa mení a dopĺňa podľa potreby. Skutočnosti zistené pri monitorovaní budú slúžiť

pre uskutočnenie revízie aktuálnosti stratégie, čo môže viesť k jej prípadnému prehodnoteniu. Obdobne by sa mal aktualizovať aj katalóg projektov – úspešne zavŕšené projekty by mali byť priebežne nahradzované novými projektmi, podporujúcimi kontinuitu v dosahovaní stanovených cieľov. Plánované projekty a aktivity možno považovať za splnené, ak boli realizované v opísanom rozsahu a v stanovenom čase, ktoré sú ekvivalentom ukazovateľov úspešnosti projektu.

Po uplynutí plánovacieho horizontu, programového obdobia alebo v prípade zmien príslušnej legislatívy sa odporúča vypracovanie nového strategického programového dokumentu. Potrebu rozsiahlejšej aktualizácie môže vyvolať i závažnejšia zmena vonkajších podmienok. Podľa aktuálnych výziev by sa mala preveriť kompatibilita navrhovaných opatrení, aktivít a projektov s možnosťami ich financovania a tomu prispôbiť výber nových projektov.

5.4 Komunikačná stratégia k cieľovým skupinám

Komunikácia a prezentácia programu rozvoja

Program rozvoja je dôležitým komunikačným nástrojom i nástrojom marketingovej komunikácie. Obec, ktorá má vypracovaný program rozvoja a verejne ho aj prezentuje, môže takto získať väčšiu dôveryhodnosť aj u potenciálnych investorov, ktorí sa pri svojich lokalizačných rozhodnutiach orientujú podľa stability rozvojovej politiky a tiež podľa ponuky konkrétnych investičných príležitostí obsiahnutých v rozvojových dokumentoch obcí.

Ďalšou cieľovou skupinou sú miestni obyvatelia. Na túto cieľovú skupinu sa komunikačné aktivity orientovali počas spracovania dokumentu. Komunikácia s verejnosťou by mala pokračovať aj naďalej – jednak priamym zapojením a tiež zverejňovaním každoročných hodnotiacich správ o plnení programu a aktuálnych akčných plánov na najbližšie obdobie.

Hlavným komunikačným kanálom je internetová stránka obce (www.sneznica.sk). Doplnkovo sa na tento účel využíva aj informačná tabuľa a miestny rozhlas. V menších obciach je významná je aj úloha neformálnej komunikácie poslancov miestnej samosprávy a vedenia obce smerom k občanom pri informovaní o aktuálnych otázkach rozvoja obce.

Komunikácia so samosprávnym krajom

Pre úspešnú realizáciu viacerých navrhnutých projektov je dôležité získanie podpory kompetentných inštitúcií regionálnej úrovne – samosprávneho kraja a/alebo regionálnej rozvojovej agentúry. Vo fáze realizácie a aktualizácie programu rozvoja je žiaduce oboznamovať samosprávny kraj so základnými informáciami o vybraných kľúčových projektoch a aktivitách, pri ktorých sa počíta so získaním finančného príspevku z fondov EÚ, aby tieto projekty mohli byť zaradené do zásobníka projektov.

5.5 Akčný plán iniciačný

Súčasťou realizačnej časti PHSR je akčný plán. Je spracovaný pre jednotlivé prioritné oblasti a obsahuje aktivity na obdobie aktuálneho rozpočtového roku a ďalších 2 rokov (n+2). Akčný plán má iniciačný charakter – na krátke obdobie, preto ho bude potrebné priebežne v nasledujúcich rokoch dopĺňať o nové aktivity.

Akčný plán pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie A.1			
A.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2016 –	obec	obec, fondy EÚ
A.1.5 Dobudovanie chodníkov	2016 –	obec	obec, fondy EÚ
Opatrenie A.2			
A.2.3 Rekonštrukcia, modernizácia a rozšírenie miestneho rozhlasu	2016 – 2018	obec	obec
A.2.4 Rozšírenie kamerového systému	2016 – 2017	obec	dotácia zo ŠR
A.2.5 Modernizácia verejného osvetlenia	2016 – 2018	obec	obec
Opatrenie A.4			
A.4.1 Obnova budovy obecného úradu s kultúrnym domom	2016	obec	fondy EÚ

Akčný plán pre Prioritnú oblasť B – Podpora bývania, služieb a podnikania v súlade s princípmi udržateľného rozvoja

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie B.1			
B.1.1 Výstavba a rekonštrukcia nájomných bytov	2016 –	obec	úver ŠFRB
B.1.3 Obstaranie územného plánu obce	2016 – 2017	obec	dotácia zo ŠR
Opatrenie B.2			
B.2.1 Zvyšovanie environmentálneho povedomia občanov	2016 – 2017	obec	obec, dotácie
B.2.2 Zriadenie zberného dvora	2016 –	obec	Envirofond

Akčný plán pre Prioritnú oblasť C – Podpora športu, rekreácie, kultúry a identity obce

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie C.1			
C.1.2 Vyznačenie peších turistických trás / náučných chodníkov	2016 – 2018	obec	obec, dotácia
Opatrenie C.2			
C.2.1 Organizovanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života	2016 –	obec	obec, granty, sponzori
C.2.2 Organizovanie kultúrneho podujatia regionálneho významu (Snežnický festival)	2016 –	obec	obec, granty, sponzori
C.2.3 Organizovanie športových podujatí	2016 –	obec	obec, fondy EÚ
C.2.5 Obnovenie vydávania obecného časopisu	2016	obec	obec, dotácie zo ŠR
Opatrenie C.3			
C.3.1 Obnovenie tradícií	2016 –	obec	obec
C.3.3 Vybudovanie oddychovej zóny	2016 – 2018	obec	obec, fondy EÚ

6. Finančná časť

6.1 Finančné zabezpečenie realizácie

Finančná časť obsahuje návrh finančného zabezpečenia jednotlivých opatrení a aktivít s preferovaným modelom viaczdrojového financovania, s prepojením na programový rozpočet obce.

Mnohé aktivity a opatrenia predstavujú finančne náročné projekty. Je preto nevyhnutné identifikovať zdroje, ktoré umožnia ich realizáciu. Pre jednotlivé aktivity a projekty sú predbežne určené nielen náklady, ale aj zdroje financovania.

Finančné prostriedky potrebné na realizáciu projektov, tak ako boli definované v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, budú v zásade pochádzať z troch hlavných zdrojov:

- verejné zdroje (rozpočet obce, štátny rozpočet)
- súkromné zdroje
- fondy Európskej únie

Verejné zdroje

Ako ukázala analýza rozpočtovej situácie, zdroje obce aj v prípade optimálneho vývoja umožňujú realizovať len menšie investičné akcie. Pre väčšie projekty bude preto nutné získanie finančných prostriedkov z externých zdrojov, predovšetkým fondov EÚ.

Je samozrejme nutné počítať aj s variantom zamietnutia žiadosti o finančný príspevok. V takom prípade bude potrebné určiť náhradné zdroje financovania. Niektoré projekty je možné realizovať v redukovanom rozsahu alebo na etapy rozložené na dlhšie časové úseky z obecného rozpočtu. V prípade iných projektov, najmä takých, ktoré sú schopné generovať zisky, prichádza do úvahy spoluúčasť súkromného sektora alebo využitie bankových úverových produktov.

V súčasnosti majú obce len minimálne možnosti získania grantov zo štátneho rozpočtu na rozvojové aktivity. Z hľadiska investičných projektov obcí prichádzajú do úvahy:

- Štátny fond rozvoja bývania - príspevky na výstavbu nájomných bytových domov podľa stanovených kritérií
- Environmentálny fond – príspevky na projekty v oblasti životného prostredia

Isté možnosti pre financovanie menších projektov v oblasti kultúry a športu vyplývajú z výziev vypisovaných Žilinským samosprávnym krajom.

Súkromné zdroje

Súkromné prostriedky predstavujú najjednoduchšiu formou investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Pri investovaní súkromných zdrojov investor hľadá primárne ziskovú návratnosť, ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.

Vzhľadom k obmedzenej investičnej sile ekonomických subjektov pôsobiacich v obci bude potrebné zamerať pozornosť aj na externé subjekty a aktívne vyhľadávať potenciálnych investorov.

Pokiaľ ide o projekty a aktivity obsiahnuté v tomto dokumente, časť z nich počíta s príspevkami zo súkromných zdrojov, prípadne sa budú realizovať v spolupráci s verejným sektorom.

Fondy Európskej únie

Po vstupe SR do Európskej Únie sa obciam a ďalším subjektom otvorili možnosti získania dodatočných finančných prostriedkov z fondov EÚ. Európska regionálna politika si kladie za cieľ vyrovnávanie rozdielov medzi regiónmi v zmysle finančnej solidarity. Je založená na štyroch štrukturálnych fondoch:

- Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) – financuje infraštruktúru, investície do tvorby pracovných príležitostí, miestne rozvojové projekty a pomoc malým firmám
- Európsky sociálny fond (ESF) – podporuje návrat nezamestnaných a znevýhodnených skupín do pracovného života, financovaním odbornej prípravy a systému podpory ich zamestnávania
- Európsky poľnohospodársky a garančný fond (EAGGF) – finančne podporuje rozvoj vidieka a pomoc farmárom najmä v zaostávajúcich regiónoch
- Finančný nástroj na riadenie rybolovu (FIFG) – pre naše územie nie je relevantný

V programovom období 2014 – 2020 je pomoc z fondov EÚ čerpaná prostredníctvom operačných programov:

- OP Efektívna verejná správa
- OP Integrovaná infraštruktúra
- Integrovaný regionálny operačný program
- OP Kvalita životného prostredia
- OP Ľudské zdroje
- Program rozvoja vidieka
- OP Výskum a inovácie
- OP Rybné hospodárstvo
- OP Technická pomoc

Obce sa budú môcť uchádzať o finančné prostriedky predovšetkým z Integrovaného regionálneho operačného programu, prostredníctvom Programu rozvoja vidieka.

Na podporu projektov cezhraničnej spolupráce obcí a ďalších subjektov je možné využiť programy cezhraničnej spolupráce a programy medziregionálnej spolupráce EÚ (Interreg a i.).

Pri definovaní opatrení, aktivít a projektov v tomto programovom dokumente boli zvažované aj možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ.

6.2 Finančný plán

Súčasťou indikatívneho finančného plánu je:

- indikatívny rozpočet na roky 2016 – 2020 – pre jednotlivé priority
- finančný rámec plánovaných projektov a aktivít – pre jednotlivé priority

Schválený indikatívny rozpočet sa zapracuje do programového rozpočtu obce a ďalších záväzných dokumentov, vrátane akčných plánov.

Indikatívny rozpočet - sumarizácia v tis. Eur

	2016	2017	2018	2019	2020	Spolu
Prioritná oblasť A - Investície do základnej infraštruktúry						
Prioritná oblasť B - Podpora bývania, služieb a podnikania v súlade s princípmi udržateľného rozvoja						
Prioritná oblasť C - Podpora športu, rekreácie, kultúry a identity obce						

* tabuľky sa doplnia po upresnení rozpočtov projektov

**Finančný rámec pre realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu
plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť A – Investície do základnej
infraštruktúry (v tis. Eur)**

Označ. opatr.	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
A.1	A.1.1								
A.1	A.1.2								
A.1	A.1.3								
A.1	A.1.4								
A.1	A.1.5								
A.2	A.2.1								
A.2	A.2.2								
A.2	A.2.3								
A.2	A.2.4								
A.2	A.2.5								
A.3	A.3.1								
A.3	A.3.2								
A.4	A.4.1								

* tabuľky sa doplnia po upresnení rozpočtov projektov

**Finančný rámec pre realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu
plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť B – Podpora bývania, služieb a
podnikania v súlade s princípmi udržateľného rozvoja (v tis. Eur)**

Označ. opatrenia	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
B.1	B.1.1								
B.1	B.1.2								
B.1	B.1.3								
B.2	B.2.1								
B.2	B.2.2								
B.3	B.3.1								
B.3	B.3.2								

* tabuľky sa doplnia po upresnení rozpočtov projektov

**Finančný rámec pre realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu
plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť C – Podpora športu, rekreácie,
kultúry a identity obce (v tis. Eur)**

Označ. opatrenia	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
C.1	C.1.1								
C.1	C.1.2								
C.2	C.2.1								
C.2	C.2.2								
C.2	C.2.3								
C.2	C.2.4								
C.2	C.2.5								
C.2	C.2.6								
C.3	C.3.1								
C.3	C.3.2								
C.3	C.3.3								
C.3	C.3.4								

Z hľadiska finančného zabezpečenia existuje riziko, že obmedzené finančné zdroje nebudú postačovať na realizáciu všetkých navrhovaných projektov a aktivít. Je preto potrebné definovať priority. Na základe hodnotenia poslancov obecného zastupiteľstva bola jednotlivým projektom / aktivitám priradená vysoká priorita (4-5 bodov) / stredná priorita (3-3,9 bodov) / nízka priorita (menej ako 3 body).

Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov

Projekt / aktivita	Hodnotiace kritérium / hodnotenie (S = spĺňa / N = nespĺňa)	Body	Priorita
A.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Dôležité (S)	3	stredná
A.1.2 Vybudovanie obslužných komunikácií v nových stavebných lokalitách	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
A.1.3 Údržba a obnova mostov	Dôležité (S)	3	stredná
A.1.4 Rekonštrukcia účelových a lesných ciest	Významné (S)	2	nízka
A.1.5 Dobudovanie chodníkov	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
A.2.1 Rekonštrukcia čistiarne odpadových vôd	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
A.2.2 Rozšírenie inžinierskych sietí do nových stavebných lokalít	Dôležité (S)	3	stredná
A.2.3 Rekonštrukcia, modernizácia a rozšírenie miestneho rozhlasu	Významné (S)	2	nízka
A.2.4 Rozšírenie kamerového systému	Dôležité (S)	3	stredná
A.2.5 Modernizácia verejného osvetlenia	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
A.3.1 Úprava / regulácia koryta potoka	Dôležité (S)	3	stredná
A.3.2 Protipovodňové a vodozádržné úpravy	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
A.4.1 Obnova budovy obecného úradu s kultúrnym domom	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
B.1.1 Výstavba a rekonštrukcia nájomných bytov	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
B.1.2 Podpora individuálnej bytovej výstavby	Dôležité (S)	3	stredná
B.1.3 Obstaranie územného plánu obce	Dôležité (S)	3	stredná
B.2.1 Zvyšovanie environmentálneho povedomia občanov	Významné (S)	2	nízka
B.2.2 Zriadenie zberného dvora	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
B.3.1 Podpora vzniku nových prevádzok služieb a obchodu	Nevyhnutné (S)	3	vysoká
B.3.2 Zariadenie sociálnych služieb pre seniorov	Nevyhnutné (S)	4	vysoká

Projekt / aktivita	Hodnotiace kritérium / hodnotenie (S = spĺňa / N = nespĺňa)	Body	Priorita
C.1.1 Vyznačenie / vybudovanie cyklotrás	Významné (S)	2	nízka
C.1.2 Vyznačenie peších turistických trás / náučných chodníkov	Dôležité (S)	3	stredná
C.2.1 Organizovanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života	Nevyhnutné (S)	5	vysoká
C.2.2 Organizovanie kultúrneho podujatia regionálneho významu (Snežnický festival)	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
C.2.3 Organizovanie športových podujatí	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
C.2.4 Rozvíjanie cezhraničnej spolupráce	Dôležité (S)	3	stredná
C.2.5 Obnovenie vydávania obecného časopisu	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
C.2.6 Doplnenie knižničného fondu	Významné (S)	2	nízka
C.3.1 Obnovenie tradícií	Dôležité (S)	3	stredná
C.3.2 Zriadenie expozície tradícií a remesiel	Významné (S)	2	nízka
C.3.3 Vybudovanie oddychovej zóny	Dôležité (S)	3	stredná
C.3.4 Vybudovanie amfiteátra	Dôležité (S)	3	stredná

7. Záver

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Snežnica je strednodobý rozvojový dokument, s plánovacím horizontom do roku 2020, pričom stratégia rozvoja sa viaže k roku 2025. Dokument vyjadruje víziu a stratégiu rozvoja obce, ďalej podrobnejšie stanovuje priority, opatrenia a aktivity rozvoja obce. Je výsledkom spolupráce najvýznamnejších aktérov obce s externými expertmi.

Dokument tvorí 5 hlavných častí – analytická časť, strategická časť, programová časť, realizačná časť a finančná časť.

Dokument nepodlieha posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov, nakoľko nevytvára rámec pre projekty alebo činnosti podľa prílohy č. 8 uvedeného zákona a ani nevplyva na územia NATURA 2000.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Snežnica po jeho prerokovaní schvaľuje obecné zastupiteľstvo, rovnako ako jeho aktualizácie.

Vypracovaním a schválením výsledného dokumentu proces strategického plánovania nekončí. Definovanie konkrétnych aktivít a projektov v podobe iniciačného akčného plánu je len prvým krokom, prostredníctvom ktorého možno posunúť stratégiu bližšie k realizácii.

Údaje o schválení PHSR

Dokument	Názov: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Snežnica Štruktúra: v súlade s príslušnou legislatívou a Metodikou na vypracovanie PHSR
Spracovanie	Forma spracovania: s pomocou externých expertov Obdobie spracovania: 03/2016 – 05/2016 Riadiaci tím, pracovné skupiny – p. príloha Externá odborná spolupráca: Ekoplán, s.r.o. Náklady na spracovanie – vlastné zdroje
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy (OZ)
Schválenie	dňa 15. 06. 2016 uznesením OZ č. 103

8. Prílohy

8.1 Zoznam členov pracovnej skupiny

Jaroslav Coplák – garant

Milan Hlavatý – koordinátor

8.2 Zoznam informačných zdrojov a východiskových dokumentov

Vstupné informácie pre spracovanie analýz

Prognostické údaje podporujúce vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a obce. MVRR, 2003.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Snežnica, 2008.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001. Štatistický úrad SR, 2002.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011. Štatistický úrad SR, 2013.

Vlastivedný Slovník obcí na Slovensku - III. diel. Bratislava : Veda, 1977.

Metodické podklady

Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013.

Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC. Verzia 2.0. Bratislava : MDVRR, 2015.

McSweeney, E. Obecné strategické plánovanie, miestny ekonomický rozvoj a facilitovanie procesu. Kanadský urbanistický inštitút, 2001.

Miestna Agenda 21 na Slovensku. Metodická príručka. Bratislava : REC, 2003.

Príručka pre mikroregióny a obce na prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Enterplan, 2002.

Smetanka, M. – Pašmik, I. Príručka pre miestne samosprávy. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí.

Zamkovský, J. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja – význam, štruktúra a základné metodické tézy. Banská Bystrica : CEPA, 2004.

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	národná	www.mindop.sk
PHSR Žilinského samosprávneho kraja	2014	regionálna	www.regionzilina.sk
Regionálna výskumná a inovačná stratégia Žilinského kraja 2014+		regionálna	www.regionzilina.sk
Územný plán VÚC Žilinského kraja		regionálna	www.regionzilina.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska		národná	www.telecom.gov.sk

8.3 Zoznam použitých skratiek

EAGGF – Európsky poľnohospodársky a garančný fond

ERDF – Európsky fond regionálneho rozvoja

ESF – Európsky sociálny fond

MDVRR – Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja

OP – operačný program

PHSR – program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

RRA – regionálna rozvojová agentúra

ŠFRB – Štátny fond rozvoja bývania

ÚPN – Územný plán

ÚPSVaR – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

ŽSK – Žilinský samosprávny kraj

Poznámka: Akčný plán na obdobie x+2 je v kapitole 5.5